

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รูปเครื่องมือการอบกล้วยและการเก็บรักษากล้วย

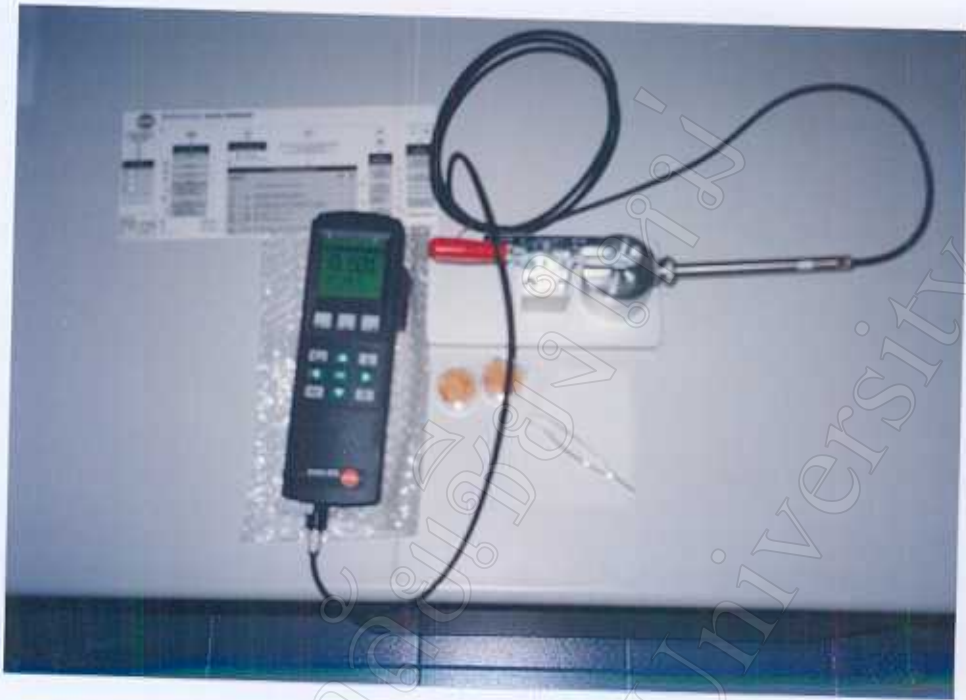
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

รูป ก-1 Solar tunnel dryer

รูป ก-2 เครื่องปิดผนึกสุญญากาศ

รูป ก-3 เครื่องวัดค่า a_w

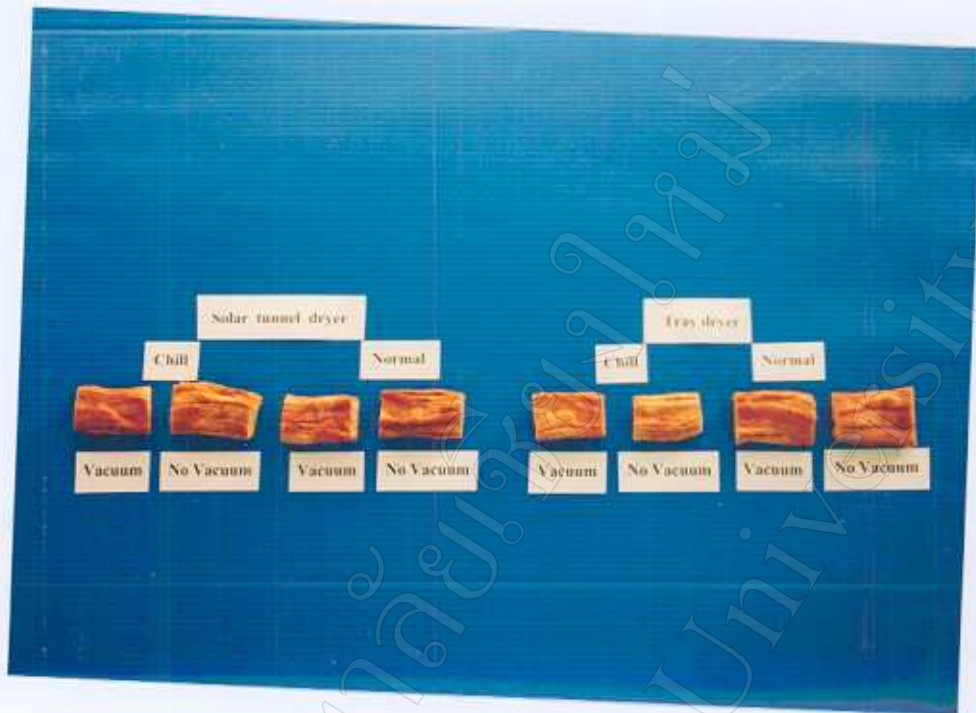
รูป ก-4 กลั้วน้ำว่าระยะสุก(ซ้าย)และระยะสุกงอม(ขวา)

รูป ก-5 กุ้งอบใน Solar tunnel dryer

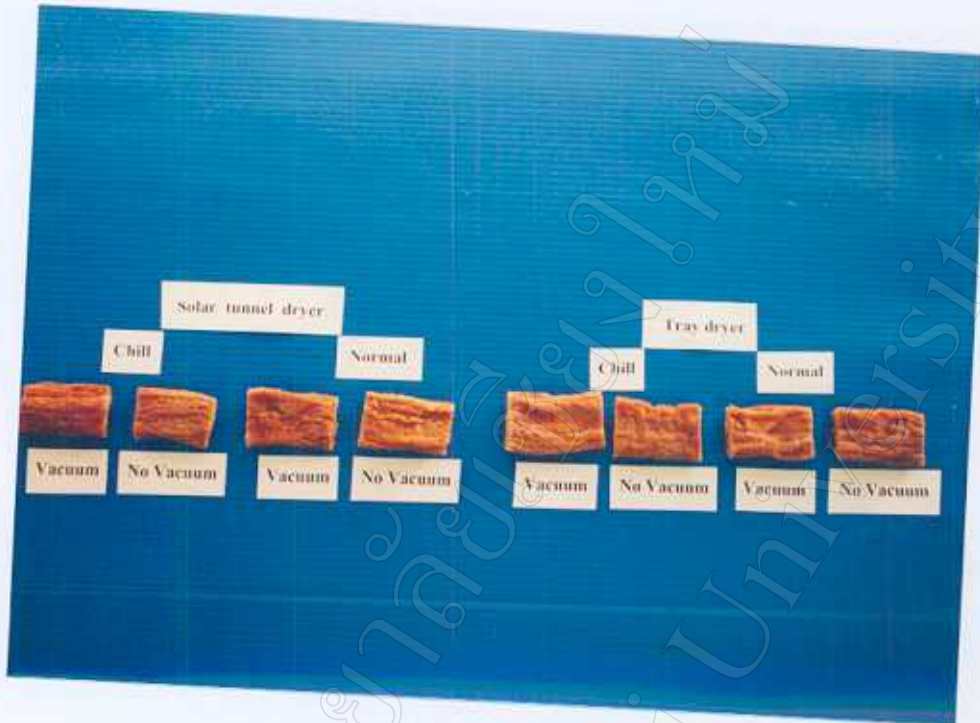
รูป ก-6 กุ้งอบใน Tray dryer

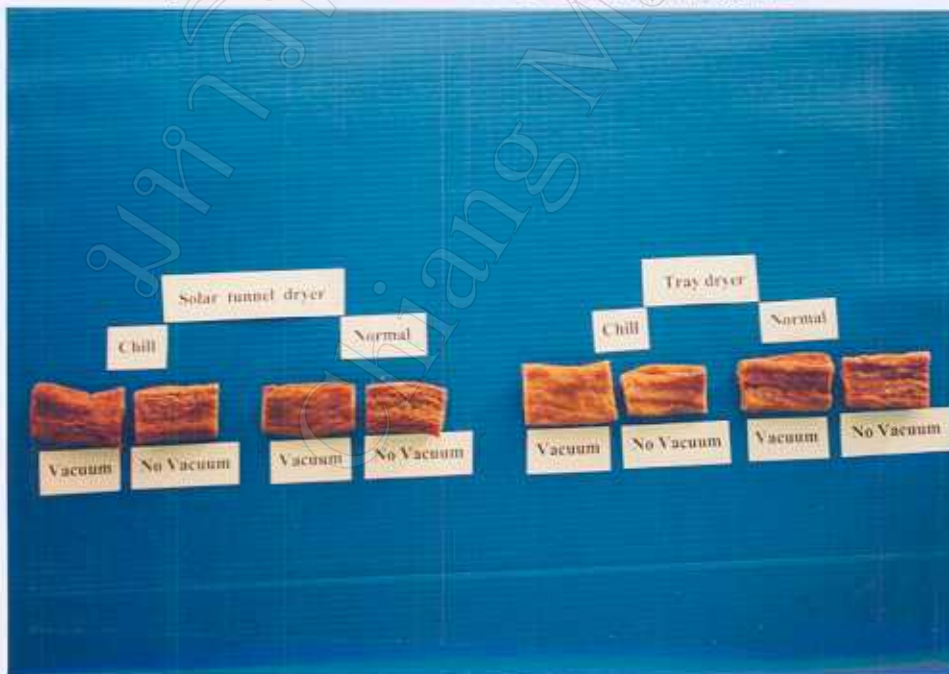
รูป ก-7 กุ้งยอบที่สภาวะการเก็บรักษาต่าง ๆ นาน 15 วัน

รูป ก-8 กุ้งยอบที่สภาวะการเก็บรักษาต่าง ๆ นาน 30 วัน

รูป ก-9 กุ้งอบที่สภาวะการเก็บรักษาต่าง ๆ นาน 60 วัน

รูป ก-10 กุ้งอบที่สภาวะการเก็บรักษาต่าง ๆ นาน 90 วัน

ภาคผนวก ข
การทดลองยับยั้งการเกิดสีน้ำตาลในกล้วย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ตาราง ข-1 ค่าน้ำตาลรีดิวซ์ (% reducing sugar) และน้ำตาลทั้งหมด (%sugar)(fresh basis) ของกล้วยน้ำว้าอบ

treatment	% reducing sugar		% sugar	
	Solar dryer	Tray dryer	Solar dryer	Tray dryer
control	12.86±1.46	15.47±4.29	19.33±4.05	20.46 ^a ±3.36
NaCl	13.75±1.32	13.79±3.29	19.16±0.76	17.93 ^b ±2.06
CaCl ₂	13.73±1.27	17.20±4.38	20.47±1.35	21.40 ^{ab} ±3.39
Syrup30%	13.11±0.07	15.02±5.01	18.65±2.85	20.96 ^a ±1.97
Syrup40%	13.48±1.80	15.26±6.07	18.16±1.53	20.92 ^{ab} ±0.07
Syrup50%	14.38±0.83	16.36±2.28	19.31±2.21	20.39 ^{ab} ±2.88
Mix acid	15.14±4.11	14.53±0.69	22.64±5.87	19.70 ^{ab} ±3.72
Blanch	14.03±0.41	15.11±5.16	20.74±6.86	20.64 ^{ab} ±1.61

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสมรค์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-2 ค่า % yield และค่าแรงเฉือน (นิวตัน) ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	% yield		Shear force(นิวตัน)	
			Soar tunnel dryer	Tray dryer	Soar tunnel dryer	Tray dryer
1	4.5	15	42.22 ^{abA} ±1.33	38.86 ^B ±2.12	23.52 ^{ab} ±10.38	28.69 ³ ±1.45
2	4.5	10	44.05 ^{aA} ±0.04	38.73 ^B ±0.38	24.71 ^{ab} ±3.48	22.04 ^b ±1.44
3	4.5	5	41.85 ^{abA} ±1.72	39.14 ^B ±2.12	27.97 ^a ±13.90	22.08 ^b ±1.29
4	4.75	15	43.43 ^{aA} ±1.86	38.84 ^B ±0.93	20.14 ^b ±0.71	19.07 ^c ±0.47
5	4.75	10	44.79 ^{aA} ±0.49	39.55 ^B ±1.41	23.81 ^{ab} ±9.19	18.02 ^c ±0.61
6	4.75	5	39.32 ^{bA} ±2.32	39.92 ^B ±1.41	24.11 ^{ab} ±7.52	23.12 ^b ±0.56
7	5.00	15	41.39 ^{abA} ±2.33	38.54 ^B ±2.83	26.18 ^{ab} ±8.49	27.16 ^b ±2.21
8	5.00	10	44.54 ^{aA} ±1.20	38.92 ^B ±0.82	23.39 ^{ab} ±9.51	17.81 ^c ±0.79
9	5.00	5	44.42 ^{aA} ±0.49	39.00 ^B ±1.41	20.72 ^b ±2.96	17.61 ^c ±0.50

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสมรค์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-3 ค่าสี Hue และ Chroma ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	ค่า Hue		ค่า Chroma	
			Solar dryer	Tray dryer	Solar dryer	Tray dryer
1	4.5	15	54.48 ^{abB} ±2.52	63.97 ^{ahA} ±2.33	23.25 ^{hb} ±3.35	33.57 ^{ah} ±0.80
2	4.5	10	52.84 ^{abB} ±5.10	59.41 ^{ca} ±3.09	19.79 ^{cb} ±4.28	30.46 ^{ahA} ±1.33
3	4.5	5	54.87 ^{abB} ±3.71	60.76 ^{bcA} ±1.28	23.03 ^{hb} ±6.08	31.08 ^{ahA} ±1.53
4	4.75	15	53.81 ^{abB} ±3.98	59.91 ^{bcA} ±2.72	20.50 ^{cb} ±2.47	29.16 ^{hb} ±1.28
5	4.75	10	54.75 ^{abB} ±5.64	63.26 ^{abcA} ±2.00	20.70 ^{cb} ±4.60	34.45 ^{ah} ±0.46
6	4.75	5	55.75 ^{abB} ±5.09	65.37 ^{ca} ±1.88	26.94 ^{ab} ±5.49	32.22 ^{ahA} ±1.91
7	5.00	15	52.36 ^{bb} ±4.93	65.97 ^{ca} ±1.07	23.12 ^{hb} ±2.69	32.08 ^{ahA} ±0.68
8	5.00	10	53.10 ^{abB} ±4.56	62.13 ^{abcA} ±1.21	19.91 ^{cb} ±4.10	31.19 ^{ahA} ±1.45
9	5.00	5	56.37 ^{bd} ±4.27	63.33 ^{abcA} ±2.50	20.65 ^{cb} ±2.82	29.44 ^{hb} ±2.71

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-4 ค่ากิจกรรมของเอนไซม์ PPO (U/ กรัม น้ำหนักสด) ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	กล้วยอบใน Solar tunnel dryer	กล้วยอบใน Tray dryer
1	4.5	15	0.059 ^{db} ±0.01	0.292 ^{ca} ±0.02
2	4.5	10	0.087 ^{db} ±0.01	0.423 ^{bcA} ±0.02
3	4.5	5	0.096 ^{db} ±0.01	0.461 ^{bcA} ±0.01
4	4.75	15	0.178 ^{cb} ±0.02	0.508 ^{bcA} ±0.01
5	4.75	10	0.191 ^{cb} ±0.01	0.552 ^{bcA} ±0.02
6	4.75	5	0.210 ^{cb} ±0.01	0.635 ^{bcA} ±0.05
7	5.00	15	0.227 ^{cb} ±0.01	0.730 ^{abA} ±0.01
8	5.00	10	0.336 ^{bb} ±0.06	0.784 ^{abA} ±0.01
9	5.00	5	0.507 ^{ab} ±0.05	1.041 ^{aa} ±0.27

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-5 ค่าความชื้นและค่า a_w ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	% ความชื้น		a_w	
			Solar tunnel dryer	Tray dryer	Solar tunnel dryer	Tray dryer
1	4.5	15	24.78 ^a ±1.00	22.39 ^{ab} ±0.42	0.455 ^a ±0.01	0.416 ^{ab} ±0.01
2	4.5	10	23.58±7.38	24.13 ^{abcd} ±0.40	0.429 ^b ±0.03	0.454 ^{bcdeA} ±0.01
3	4.5	5	24.69±0.56	24.80 ^{abcd} ±0.96	0.444±0.03	0.442 ^d ±0.01
4	4.75	15	25.63±5.60	24.35 ^{abcd} ±1.82	0.451 ^b ±0.01	0.464 ^{bcdeA} ±0.02
5	4.75	10	22.17±4.80	25.37 ^{ab} ±1.48	0.444 ^b ±0.05	0.465 ^{bcdeA} ±0.01
6	4.75	5	24.67±3.83	23.61 ^{bcde} ±0.57	0.407 ^b ±0.01	0.451 ^{cddeA} ±0.01
7	5.00	15	21.71±6.15	22.79 ^{cd} ±0.84	0.402 ^b ±0.03	0.434 ^{efA} ±0.01
8	5.00	10	23.15±4.60	26.45 ^d ±0.37	0.457 ^b ±0.03	0.492 ^a ±0.01
9	5.00	5	22.07 ^b ±2.91	25.95 ^{abcd} ±2.08	0.459 ^a ±0.04	0.477 ^{abA} ±0.02

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-6 ค่าปริมาณกรด(%acidity as citric acid), ความเป็นกรดค้าง (pH) และปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (%) ของกล้วยน้ำว้าอบ

pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	% acidity		pH		% ของแข็งที่ละลายน้ำได้	
		Solar dryer	Tray dryer	Solar dryer	Tray dryer	Solar dryer	Tray dryer
4.5	15	1.358 ^b ±0.02	1.756 ^a ±0.05	5.04 ^a ±0.06	4.82 ^{ab} ±0.01	43.5 ^{ab} ±10.61	60.5 ^a ±0.71
4.5	10	1.191 ^b ±0.05	1.403 ^{ab} ±0.05	5.12 ^a ±0.13	4.88 ^{ab} ±0.01	43.0 ^b ±9.90	50.5 ^b ±0.71
4.5	5	1.358±0.12	1.296 ^{bc} ±0.07	5.12±0.40	4.93 ^d ±0.04	47.5 ^{ab} ±2.12	45.5 ^d ±0.71
4.75	15	1.296±0.02	1.358 ^{bc} ±0.02	5.16 ^a ±0.09	4.95 ^{cd} ±0.03	46.5 ^{ab} ±7.78	51.0 ^b ±1.41
4.75	10	1.337 ^a ±0.14	1.191 ^{cd} ±0.05	5.17±0.18	4.99 ^{bc} ±0.01	45.0 ^{ab} ±7.07	48.5 ^c ±0.71
4.75	5	1.337 ^a ±0.05	1.045 ^{cd} ±0.05	5.17±0.50	5.00 ^b ±0.01	51.5 ^{ab} ±2.12	60.5 ^a ±0.71
5.00	15	1.442±0.12	1.337 ^{bc} ±0.05	5.18 ^a ±0.35	5.01 ^{ab} ±0.02	42.0 ^b ±2.83	39.5 ^d ±0.71
5.00	10	1.296±0.02	1.233 ^{bc} ±0.07	5.19 ^a ±0.08	5.07 ^{ab} ±0.05	45.0 ^{ab} ±7.07	40.5 ^d ±0.71
5.00	5	1.358 ^a ±0.12	1.191 ^{cd} ±0.14	5.19 ^a ±0.33	5.08 ^{ab} ±0.01	43.0 ^b ±1.41	41.0 ^d ±1.41

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-7 ค่าน้ำตาลรีดิวซ์(% reducing sugar) และค่าน้ำตาลทั้งหมด(% sugar)ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	%reducing sugar		%sugar	
			Solar tunnel dryer	Tray dryer	Solar tunnel dryer	Tray dryer
1	4.5	15	37.97±0.26	38.65±0.06	57.67 ^A ±0.28	52.39 ^B ±0.13
2	4.5	10	37.92±1.80	38.39±0.47	57.78 ^A ±0.89	52.45 ^B ±0.26
3	4.5	5	38.21±0.54	38.53±0.69	57.36 ^A ±0.42	52.63 ^B ±0.25
4	4.75	15	38.42±0.56	38.64±1.41	57.57 ^A ±0.62	52.61 ^B ±0.70
5	4.75	10	38.60±0.75	38.65±0.57	58.00 ^A ±1.41	52.68 ^B ±0.71
6	4.75	5	38.63±0.74	38.47±0.40	57.63 ^A ±0.74	52.42 ^B ±1.46
7	5.00	15	38.49±0.90	38.49±1.00	57.67 ^A ±0.30	52.83 ^B ±2.43
8	5.00	10	38.51±0.53	38.63±0.74	57.41 ^A ±0.79	52.83 ^B ±2.51
9	5.00	5	38.47±0.82	38.58±0.86	57.50 ^A ±0.72	52.95 ^B ±2.75

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-8 ค่าน้ำตาลรีดิวซ์(% reducing sugar) และค่าน้ำตาลทั้งหมด(% sugar) (fresh basis) ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สารละลาย	เวลาแช่สารละลายกรด (นาที)	% reducing sugar		% sugar	
			Solar dryer	Tray dryer	Solar dryer	Tray dryer
1	4.5	15	15.42±0.26	15.21±0.06	23.42 ^A ±0.28	20.62 ^B ±0.13
2	4.5	10	15.16±1.80	15.46±0.47	23.10 ^A ±0.89	21.12 ^B ±0.26
3	4.5	5	15.50±0.54	15.65±0.69	23.27 ^A ±0.42	21.38 ^B ±0.25
4	4.75	15	15.78±0.56	15.60±1.41	23.65 ^A ±0.62	21.25 ^B ±0.70
5	4.75	10	15.15±0.75	15.82±0.57	22.77 ^A ±1.41	21.56 ^B ±0.71
6	4.75	5	15.67±0.74	15.38±0.40	23.37 ^A ±0.74	20.96 ^B ±1.46
7	5.00	15	15.02±0.90	15.23±1.00	22.50 ^A ±0.30	20.90 ^B ±2.43
8	5.00	10	15.31±0.53	16.05±0.74	22.82 ^A ±0.79	21.94 ^B ±2.51
9	5.00	5	15.08±0.82	15.92±0.86	22.54 ^A ±0.72	21.85 ^B ±2.75

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-9 ค่าปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด (total plate count) รวมทั้งยีสต์และรา (yeast & mold) ของ
กล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	pH สาร ละลาย	เวลาแช่สาร ละลายกรด (นาที)	total plate count (cfu/g)		yeast & mold (cfu/g)	
			Solar tunnel dryer	Tray dryer	Solar tunnel dryer	Tray dryer
1	4.5	15	280.0 ^a ±28.3	165.0 ^b ±49.5	45.0 ^{cb} ±7.1	90.0 ^a ±14.1
2	4.5	10	320.0 ^a ±28.3	250.0 ^b ±70.7	60.0 ^{cb} ±14.1	105.0 ^a ±7.1
3	4.5	5	635.0 ^c ±49.5	592.5 ^b ±95.5	75.0 ^{cb} ±21.2	170.0 ^a ±42.4
4	4.75	15	1040.0 ^d ±56.6	1170.0 ^c ±42.4	150.0 ^{dc} ±56.6	205.0 ^c ±7.1
5	4.75	10	1190.0 ^{db} ±99.0	2135.0 ^{ca} ±99.0	245.0 ^{cd} ±63.6	250.0 ^c ±70.7
6	4.75	5	1822.5 ^{cb} ±95.5	2820.0 ^{da} ±99.0	295.0 ^{bc} ±7.1	335.0 ^d ±49.5
7	5.00	15	2530.0 ^{bb} ±42.4	3232.5 ^{ca} ±95.5	350.0 ^{bc} ±70.7	395.0 ^c ±7.1
8	5.00	10	2900.0 ^{ab} ±141.4	3682.5 ^{ba} ±95.5	415.0 ^b ±21.2	525.0 ^b ±63.6
9	5.00	5	3010.0 ^{ab} ±14.1	8695.0 ^a ±91.9	595.0 ^a ±134.4	632.5 ^a ±45.9

-หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
: ไม่พบ Coliform

ตาราง ข-10 ปริมาณความชื้นของการทดสอบหาเวลาการอบกล้วยน้ำว้า

กล้วยอบใน Solar tunnel dryer		กล้วยอบใน Tray dryer		
เวลาอบ(วัน)	% ความชื้น	เวลาอบ(วัน)	อุณหภูมิ(°C)	% ความชื้น
2	22.5	2	50	23.4
3	18.5	2	65	19.5
4	15.7	3	50	20.5
5	14.3	3	65	15.2

ตาราง ข-11 ค่าปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์และน้ำตาลทั้งหมด (fresh basis) ของกล้วยน้ำว้าอบ

Treatment	กล้วยอบใน Solar dryer			กล้วยอบ ใน Tray dryer			
	เวลาอบ (วัน)	%reducing sugar	%sugar	เวลาอบ (วัน)	อุณหภูมิ (°C)	%reducing sugar	%sugar
1	3	15.00 ^a ±4.09	18.78±0.75	2	65	11.64±6.47	18.20±2.70
2	4	12.01 ^b ±3.92	16.53±1.14	3	50	10.38±1.13	21.59±2.01

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสมรค์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-12 ค่าแรงเฉือน (shear force) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	20.84 ^c ±1.97	20.84 ^c ±1.97	20.84 ^d ±1.97	20.84 ^b ±1.97
0.5	26.54 ^{bA} ±2.65	28.72 ^{bcA} ±1.93 ^A	21.15 ^{dB} ±0.46	20.40 ^{BB} ±2.22
1	26.16 ^b ±1.29	25.39 ^d ±2.23	25.99 ^{bc} ±1.96	26.99 ^a ±2.33
1.5	27.65 ^{bAB} ±2.70	29.14 ^{bcA} ±2.24	26.86 ^{abB} ±0.66	26.30 ^{aB} ±3.54
2	27.61 ^{bA} ±2.03	27.71 ^{cdA} ±1.00	24.23 ^{cB} ±1.72	28.81 ^{aA} ±1.57
2.5	31.03 ^{aA} ±1.46	30.49 ^{abA} ±1.69	29.65 ^{aB} ±1.61	26.26 ^{aB} ±1.03
3	31.76 ^{aAB} ±0.72	32.65 ^{aA} ±1.54	30.20 ^{aBC} ±1.14	29.03 ^{nC} ±0.97

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสมรค์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-13 ค่าแรงเฉือน (shear force) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	27.17 ^c ±3.12	27.17 ^d ±3.12	27.17 ^c ±3.12	27.17 ^c ±3.12
0.5	28.15 ^{cAB} ±2.28	30.61 ^{cdA} ±2.29	27.38 ^{cB} ±2.59	26.85 ^{cB} ±2.84
1	32.47 ^{bAB} ±4.85	35.06 ^{bca} ±1.89	32.43 ^{abAB} ±1.24	28.54 ^{cB} ±2.08
1.5	33.72 ^{abAB} ±1.79	35.94 ^{bA} ±0.47	33.16 ^{abB} ±1.79	29.71 ^{bcc} ±3.10
2	35.46 ^{abAB} ±3.11	38.83 ^{abA} ±3.30	34.00 ^{abB} ±1.52	35.62 ^{aAB} ±5.17
2.5	33.04 ^b ±2.92	36.58 ^b ±7.31	32.18 ^b ±2.19	33.17 ^{ab} ±2.19
3	37.57 ^{ab} ±1.19	42.37 ^{aA} ±0.96	35.03 ^c ±1.14	36.01 ^{aBC} ±1.41

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัปดาห์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-14 ค่า Hue และ Chroma ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	Hue				Chroma			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	53.84±0.63	53.84±0.63	53.84±0.63	53.84±0.63	30.64±1.29	30.64±1.29	30.64±1.29	30.64±1.29
0.5	54.60 ^m ±2.40	52.26 ⁿ ±1.58	43.73 ^{kl} ±3.64	42.24 ^{lm} ±2.29	29.95 ^o ±0.80	28.77 ^q ±1.32	20.87 ^r ±0.41	22.23 ^m ±0.80
1	53.30 ⁿ ±3.42	50.82 ^o ±3.10	42.66 ^{kl} ±2.73	42.06 ^{lm} ±2.71	28.95 ^o ±2.61	27.82 ^q ±1.59	20.34 ^m ±2.12	21.18 ^{kl} ±0.96
1.5	51.51 ^o ±1.35	51.82 ^o ±4.13	40.23 ^{kl} ±2.03	39.93 ^{kl} ±2.13	27.64 ^o ±1.97	26.44 ^q ±2.48	18.78 ^r ±1.29	18.16 ^o ±1.29
2	47.06 ^o ±2.90	51.90 ^o ±2.06	33.74 ^{kl} ±2.69	38.38 ^o ±2.90	25.20 ^o ±0.96	26.19 ^q ±1.10	16.53 ^r ±0.80	16.30 ^o ±1.19
2.5	46.02 ^o ±2.17	49.49 ^o ±4.68	38.33 ^{kl} ±2.83	38.94 ^o ±1.31	24.35 ^o ±0.93	23.07 ^q ±2.06	17.45 ^r ±0.60	15.72 ^o ±0.60
3	39.62 ^o ±1.29	41.00 ^o ±1.26	35.95 ^o ±1.48	36.34 ^o ±3.83	16.31 ^o ±1.25	17.01 ^o ±0.69	14.51 ^o ±0.54	15.17 ^o ±0.61

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัปดาห์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-15 ค่า Hue และ Chroma ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	Hue				Chroma			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	60.38 ^a ±1.53	60.38 ^a ±1.53	60.38 ^a ±1.53	60.38 ^a ±1.53	35.25 ^a ±0.49	35.25 ^a ±0.49	35.25 ^a ±0.49	35.25 ^a ±0.49
0.5	58.86 ^{ab} ±3.88	60.40 ^a ±1.16	51.76 ^{bc} ±2.51	53.25 ^{bc} ±2.28	32.75 ^{ab} ±0.94	31.52 ^{ab} ±0.72	27.54 ^{ab} ±0.97	27.34 ^{ab} ±1.35
1	58.16 ^{ab} ±2.92	60.31 ^a ±1.71	51.58 ^{bc} ±2.17	51.88 ^{bc} ±2.69	32.04 ^{ab} ±2.58	30.54 ^{ab} ±0.28	27.36 ^{ab} ±1.48	25.19 ^{ab} ±2.52
1.5	57.07 ^{ab} ±2.43	60.21 ^a ±1.26	50.74 ^{bc} ±3.39	49.41 ^{bc} ±2.67	30.66 ^{ab} ±1.44	29.81 ^{ab} ±0.68	25.89 ^{ab} ±1.26	23.78 ^{ab} ±2.44
2	57.18 ^{ab} ±3.29	58.55 ^{ab} ±4.26	50.82 ^{bc} ±2.53	49.33 ^{bc} ±4.16	29.66 ^{ab} ±2.35	28.70 ^{ab} ±3.10	24.91 ^{ab} ±1.36	22.67 ^{ab} ±1.72
2.5	55.94 ^{ab} ±3.03	58.24 ^{ab} ±4.33	51.51 ^{bc} ±0.70	48.88 ^{bc} ±1.73	27.45 ^{ab} ±1.19	28.22 ^{ab} ±1.91	21.96 ^{ab} ±0.74	20.45 ^{ab} ±0.19
3	50.78 ^{ab} ±3.19	46.53 ^{bc} ±2.12	48.06 ^{bc} ±1.16	48.07 ^{bc} ±5.47	18.89 ^{bc} ±0.57	20.11 ^{ab} ±0.47	17.20 ^{ab} ±0.61	18.75 ^{ab} ±0.82

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสมรค์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-16 ค่ากิจกรรมของเอนไซม์โพลีฟีนอลออกซิเดส (PPO)(U/กรัม น้ำหนักสด) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	0.175±0.01	0.175±0.01	0.175±0.01	0.175±0.01
0.5	0.159±0.05	0.149±0.07	0.154±0.02	0.169±0.05
1	0.146±0.05	0.149±0.03	0.122±0.02	0.146±0.10
1.5	0.148±0.10	0.135±0.01	0.116±0.01	0.120±0.02
2	0.145±0.02	0.128±0.05	0.117±0.01	0.111±0.01
2.5	0.143±0.01	0.124±0.07	0.115±0.06	0.100±0.03
3	0.133±0.05	0.115±0.01	0.092±0.05	0.094±0.05

ตาราง ข-17 ค่ากิจกรรมของเอนไซม์โพลีฟีนอลออกซิเดส (PPO)(U/กรัมน้ำหนักสด)ของกล้วย
น้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	0.293 ^a ±0.01	0.293±0.01	0.293 ^a ±0.01	0.293±0.01
0.5	0.278 ^{ab} ±0.06	0.284±0.15	0.185 ^{ab} ±0.01	0.218±0.08
1	0.264 ^{ab} ±0.01	0.283±0.01	0.160 ^{ab} ±0.13	0.171±0.15
1.5	0.253 ^{ab} ±0.01 ^A	0.282±0.01 ^A	0.154 ^{ab} ±0.06 ^B	0.163±0.05 ^B
2	0.238 ^{ab} ±0.03	0.259±0.04	0.151 ^{ab} ±0.08	0.164±0.02
2.5	0.229 ^{ab} ±0.01	0.258±0.05	0.138 ^{ab} ±0.06	0.163±0.02
3	0.183 ^b ±0.10	0.203±0.01	0.112 ^b ±0.07	0.118±0.06

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัปดาห์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

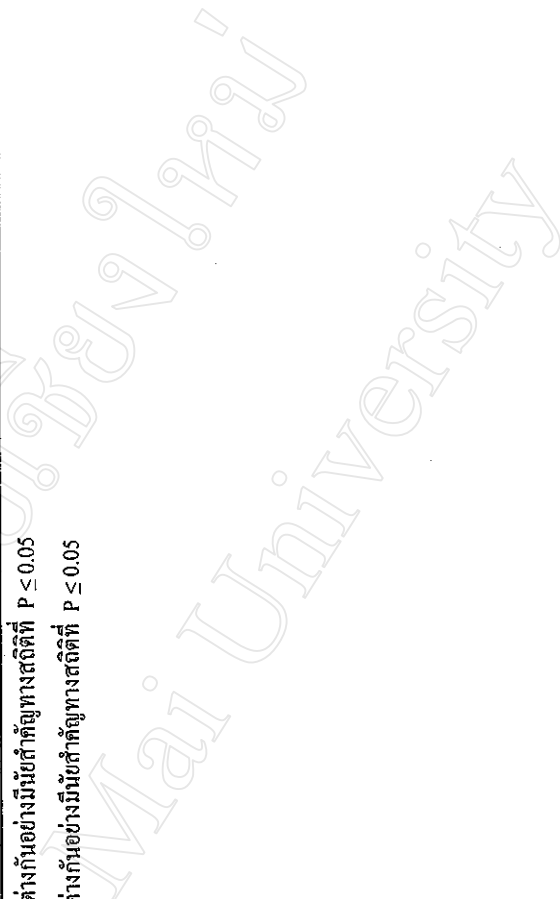
: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-18 ค่าปริมาณกรด ความเป็นกรดต่าง(pH) และปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อาหารเก็บรักษา (เดือน)	%acidity						pH						% ของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)			
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum		
0	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	5.02±0.03	5.02±0.03	5.02±0.03	5.02±0.03	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41		
0.5	0.771±0.05	0.771±0.05	0.804±0.09	0.804±0.09	5.00±0.02 ^a	4.96±0.01 ^a	4.96±0.01 ^a	4.90 ^{bc} ±0.01 ^b	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	62.8±1.77	62.8±1.77		
1	0.771±0.05	0.771±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	5.00±0.11	4.96±0.13	4.93 ^{bc} ±0.04	4.89 ^{bc} ±0.05	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	63.0±1.41	62.5±1.06	62.5±1.06	62.3±1.06	62.3±1.06		
1.5	0.838±0.05	0.838±0.05	0.871±0.09	0.905 ^{bc} ±0.05	5.00±0.01 ^a	4.94±0.04 ^{ab}	4.92 ^{bc} ±0.04 ^{ab}	4.88 ^{bc} ±0.04 ^b	62.8±0.35	62.8±0.35	62.8±0.35	62.8±0.35	62.0±0.71	62.0±0.71	62.0±0.71	62.0±0.71		
2	0.871±0.09 ^c	0.905 ^{bc} ±0.05 ^{bc}	0.972 ^{bc} ±0.05 ^{bc}	1.005 ^{bc} ±0.09 ^a	4.99±0.04 ^a	4.93±0.01 ^{ab}	4.88 ^{bc} ±0.06 ^{bc}	4.83 ^{bc} ±0.08 ^b	62.5±1.41	62.5±1.41	62.5±1.41	62.5±1.41	61.5±1.41	61.5±1.41	61.5±1.41	61.5±1.41		
2.5	0.871±0.09 ^c	0.905 ^{bc} ±0.05 ^{bc}	0.972 ^{bc} ±0.05 ^{bc}	1.005 ^{bc} ±0.09 ^a	4.96±0.03 ^a	4.91±0.06 ^a	4.82 ^{bc} ±0.05 ^{ab}	4.75 ^{cd} ±0.03 ^b	62.5±0.71	62.5±0.71	62.5±0.71	62.5±0.71	61.8±1.77	61.8±1.77	61.8±1.41	61.8±1.41		
3	0.905±0.05 ^b	0.972±0.05 ^{bc}	1.005±0.09 ^a	1.039±0.05 ^a	4.90±0.03 ^a	4.88±0.06 ^a	4.75±0.04 ^{ab}	4.70±0.10 ^b	62.3±1.06	62.3±1.06	62.3±1.06	62.3±1.06	61.5±1.41	61.5±1.41	60.8±1.06	60.8±1.06		

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละคอลัมน์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

ตาราง ๑-19 ค่าปริมาณกรด ความเป็นกรด-ด่าง (pH) และของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	% acidity						pH						% ของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)			
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum		
0	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05	0.771±0.05		
0.5	0.771±0.05	0.771±0.05	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09	0.804±0.09		
1	0.771±0.05	0.771±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05	0.838±0.05		
1.5	0.838±0.05	0.838±0.05	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09	0.871±0.09		
2	0.871±0.09 ^b	0.871±0.09 ^b	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a	1.039±0.05 ^a		
2.5	0.871±0.09 ^b	0.871±0.09 ^b	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a	1.106±0.05 ^a		
3	0.871±0.09 ^b	0.871±0.09 ^b	1.106±0.05 ^{ab}	1.139±0.09 ^a	1.106±0.05 ^a	1.139±0.09 ^a	1.106±0.05 ^a	1.139±0.09 ^a	1.106±0.05 ^a	1.139±0.09 ^a	1.106±0.05 ^a	1.139±0.09 ^a	1.106±0.05 ^a	1.139±0.09 ^a	1.106±0.05 ^a	1.139±0.09 ^a		

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละส้อมบ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

ตาราง ข-20 ค่าปริมาณความชื้นของกล้วยอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	23.21 ^c ±0.72	23.21 ^{de} ±0.72	23.21 ^c ±0.72	23.21 ^c ±0.72
0.5	23.27 ^c ±1.40	23.03 ^c ±0.11	23.87 ^{de} ±0.30	23.92 ^{bc} ±0.69
1	24.81 ^{bc} ±0.02 ^A	24.62 ^{cd} ±0.12 ^A	23.81 ^{de} ±0.27 ^B	24.59 ^{bc} ±0.17 ^A
1.5	25.02 ^{bc} ±0.16 ^B	25.17 ^c ±0.30 ^B	24.73 ^{cd} ±0.28 ^C	25.52 ^{bc} ±0.23 ^A
2	25.50 ^{bc} ±0.45	25.22 ^{bc} ±0.04	25.24 ^c ±0.50	25.95 ^{bc} ±1.16
2.5	26.55 ^{ab} ±0.53	26.73 ^b ±0.15	26.98 ^b ±0.45	26.57 ^b ±0.69
3	29.02 ^a ±0.14 ^{AB}	28.70 ^a ±0.43 ^B	29.82 ^a ±0.27 ^A	29.91 ^a ±0.18 ^A

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-21 ค่าปริมาณความชื้นของกล้วยอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	21.12 ^c ±0.23	21.12 ^c ±0.23	21.12 ^c ±0.23	21.12 ^d ±0.23
0.5	21.26 ^c ±0.37	21.27 ^c ±0.59	21.39 ^c ±0.13	21.61 ^d ±0.48
1	22.33 ^{bc} ±0.14	22.45 ^c ±0.86	22.18 ^{bc} ±0.11	22.66 ^{cd} ±1.15
1.5	22.67 ^{bc} ±0.60	22.38 ^c ±0.23	22.24 ^{bc} ±0.30	22.42 ^{cd} ±1.09
2	24.17 ^{ab} ±0.59	24.26 ^b ±0.02	23.92 ^{abc} ±0.26	24.11 ^{bc} ±0.52
2.5	24.70 ^{ab} ±0.40 ^B	26.26 ^a ±0.11 ^A	25.41 ^{ab} ±0.11 ^{AB}	26.07 ^{ab} ±0.32 ^A
3	25.88 ^a ±1.20	27.33 ^a ±0.77	26.11 ^a ±2.14	27.17 ^a ±0.56

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-23 ค่ากัมมันตภาพน้ำ (a_w) ของกล้วยอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บ รักษา(เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	0.626 ^d ±0.01	0.626 ^c ±0.01	0.626 ^d ±0.01	0.626 ^c ±0.01
0.5	0.638 ^{cd} ±0.01 ^B	0.635 ^{bc} ±0.01 ^B	0.655 ^c ±0.01 ^A	0.661 ^b ±0.01 ^A
1	0.647 ^c ±0.01 ^{AB}	0.641 ^b ±0.01 ^B	0.661 ^{bc} ±0.01 ^A	0.661 ^b ±0.01 ^A
1.5	0.674 ^b ±0.01 ^A	0.645 ^b ±0.01 ^B	0.665 ^{abc} ±0.01 ^{AB}	0.660 ^b ±0.01 ^{AB}
2	0.675 ^{ab} ±0.01 ^A	0.668 ^a ±0.01 ^B	0.667 ^{ab} ±0.01 ^B	0.675 ^{ab} ±0.01 ^A
2.5	0.680 ^{ab} ±0.01	0.671 ^a ±0.01	0.667 ^{ab} ±0.01	0.675 ^{ab} ±0.01
3	0.688 ^a ±0.01 ^A	0.676 ^a ±0.01 ^B	0.674 ^a ±0.01 ^B	0.681 ^a ±0.01 ^{AB}

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-23 ค่ากัมมันตภาพน้ำ (a_w) ของกล้วยอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บ รักษา(เดือน)	Treatment			
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum seal	No vacuum seal	Vacuum seal	No vacuum seal
0	0.587 ^f ±0.01	0.587 ^b ±0.01	0.587 ^c ±0.01	0.587 ^b ±0.01
0.5	0.596 ^c ±0.01	0.599 ^{ab} ±0.01	0.591 ^{bc} ±0.01	0.599 ^{ab} ±0.01
1	0.607 ^d ±0.01	0.612 ^a ±0.01	0.594 ^{bc} ±0.01	0.609 ^{ab} ±0.01
1.5	0.612 ^{cd} ±0.01	0.614 ^a ±0.01	0.605 ^{abc} ±0.01	0.612 ^{ab} ±0.01
2	0.613 ^{bc} ±0.01	0.620 ^a ±0.02	0.606 ^{abc} ±0.02	0.615 ^{ab} ±0.01
2.5	0.618 ^b ±0.01 ^{AB}	0.620 ^a ±0.01 ^A	0.610 ^{ab} ±0.01 ^B	0.624 ^{ab} ±0.01 ^A
3	0.625 ^a ±0.01	0.622 ^a ±0.01	0.621 ^a ±0.01	0.637 ^a ±0.04

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$
: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ป-24 ค่า % Reducing sugar และ % sugar ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	% reducing sugar						% sugar					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	38.33±0.29	38.33±0.29	38.33±0.29	38.33±0.29	38.33±0.29	38.33±0.29	38.33±0.29	38.33±0.29	59.59±0.21	59.59±0.21	59.59±0.21	59.59±0.21
0.5	38.04±0.20	38.18±0.26	38.18±0.26	38.16±0.20	38.16±0.20	38.16±0.20	38.16±0.20	38.16±0.20	59.02±0.11	59.14±0.42	59.18±0.11	58.85±0.42
1	38.26±0.16	38.23±0.23	38.00±0.16	37.93±0.68	37.93±0.68	37.93±0.68	37.93±0.68	37.93±0.68	59.57±0.17	59.35±0.29	59.35±0.28	59.35±0.64
1.5	38.28±0.70	38.25±0.70	38.14±0.54	38.10±0.50	38.10±0.50	38.10±0.50	38.10±0.50	38.10±0.50	59.23±0.17	59.17±0.68	59.15±0.64	58.92±0.67
2	37.96±0.12	37.84±0.06	37.91±0.06	38.15±0.13	38.15±0.13	38.15±0.13	38.15±0.13	38.15±0.13	59.16±0.07	59.53±0.11	59.08±0.67	59.16±0.07
2.5	38.15±0.10	38.20±0.13	38.18±0.04	38.21±0.28	38.21±0.28	38.21±0.28	38.21±0.28	38.21±0.28	59.19±0.61	59.22±0.39	58.92±0.49	59.13±0.66
3	38.22±0.08	38.20±0.08	38.20±0.06	38.18±0.18	38.18±0.18	38.18±0.18	38.18±0.18	38.18±0.18	59.18±0.06	59.55±0.07	59.10±0.71	59.18±0.11

ตาราง ป-25 ค่า % Reducing sugar และ % sugar ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการ เก็บ รักษา (เดือน)	% reducing sugar						% sugar					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	37.48±0.19	37.48±0.19	37.48±0.19	37.48±0.19	37.48±0.19	37.48±0.19	37.48±0.19	37.48±0.19	61.52±0.21	61.52±0.21	61.52±0.21	61.52±0.21
0.5	37.46±0.39	37.40±0.13	37.40±0.10	37.44±0.11	37.44±0.11	37.44±0.11	37.44±0.11	37.44±0.11	61.10±0.11	60.93±0.07	61.32±0.21	60.93±0.07
1	37.39±0.06	37.32±0.06	37.42±0.49	37.43±0.04	37.43±0.04	37.43±0.04	37.43±0.04	37.43±0.04	61.05±0.60	61.29±0.49	61.20±0.11	60.93±0.49
1.5	37.35±0.01	37.33±0.08	37.33±0.36	37.41±0.03	37.41±0.03	37.41±0.03	37.41±0.03	37.41±0.03	60.81±0.53	61.19±0.42	60.65±0.11	61.28±0.28
2	37.36±0.14	37.33±0.09	37.33±0.23	37.38±0.01	37.38±0.01	37.38±0.01	37.38±0.01	37.38±0.01	60.73±0.56	60.91±0.61	60.61±1.09	61.16±0.18
2.5	37.34±0.06	37.31±0.10	37.31±0.04	37.32±0.06	37.32±0.06	37.32±0.06	37.32±0.06	37.32±0.06	60.82±0.57	60.93±0.18	61.18±0.61	60.81±0.42
3	37.33±0.08	37.30±0.07	37.29±0.01	37.27±0.04	37.27±0.04	37.27±0.04	37.27±0.04	37.27±0.04	61.07±0.63	61.10±0.42	61.19±0.06	60.98±0.52

ตาราง ข-26 ค่า % Reducing sugar และ % sugar (fresh basis) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	% reducing sugar						% sugar					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	15.25±0.29	15.25±0.29	15.25±0.29	15.25±0.29	23.71±0.21	23.71±0.21	15.32±0.26	15.32±0.20	23.50±0.11	23.47±0.42	23.75±0.11	23.63±0.42
0.5	15.15±0.20	15.15±0.26	15.49±0.23	15.37±0.68	24.20±0.17	24.05±0.29	15.24±0.16	15.63±0.50	24.13±0.17	24.16±0.68	23.80±0.28	24.04±0.64
1	15.55±0.16	15.60±0.70	15.62±0.70	15.48±0.54	24.26±0.07	24.32±0.11	15.49±0.06	15.74±0.13	24.62±0.61	24.69±0.39	24.01±0.64	24.17±0.67
1.5	15.57±0.12	15.46±0.06	15.93±0.13	15.97±0.04	25.47±0.06	25.52±0.07	15.87±0.10	15.90±0.28	24.62±0.61	24.69±0.39	24.14±0.67	24.41±0.07
2	15.87±0.10	16.37±0.08	16.63±0.06	16.64±0.18			16.45±0.08	16.63±0.06			24.65±0.49	24.60±0.66
2.5	16.45±0.08										25.73±0.71	25.79±0.11
3												

ตาราง ข-27 ค่า % Reducing sugar และ % sugar (fresh basis) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บรักษา (เดือน)	% reducing sugar						% sugar					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	14.52±0.19	14.52±0.19	14.52±0.19	14.52±0.19	23.83±0.21	23.83±0.21	14.52±0.19	14.52±0.19	23.83±0.21	23.83±0.21	23.83±0.21	23.83±0.21
0.5	14.53±0.39	14.51±0.13	14.53±0.10	14.59±0.11	23.71±0.11	23.64±0.07	14.70±0.06	14.69±0.04	24.01±0.60	24.14±0.49	23.83±0.21	23.75±0.07
1	14.71±0.06	14.70±0.06	14.69±0.08	14.79±0.04	24.02±0.53	24.07±0.49	14.76±0.01	14.99±0.23	24.47±0.56	24.08±0.42	24.03±0.11	24.07±0.49
1.5	15.05±0.14	15.06±0.09	15.06±0.09	15.05±0.01	24.47±0.56	24.57±0.61	15.06±0.09	15.05±0.01	24.47±0.56	24.57±0.61	23.83±0.11	24.13±0.28
2	15.15±0.06	15.46±0.10	15.28±0.04	15.42±0.06	24.68±0.57	25.24±0.18	15.15±0.06	15.42±0.06	24.68±0.57	25.24±0.18	24.34±1.09	24.62±0.18
2.5	15.39±0.08	15.68±0.07	15.42±0.01	15.63±0.04	25.17±0.63	25.69±0.42	15.39±0.08	15.68±0.07	25.17±0.63	25.69±0.42	25.06±0.61	25.13±0.42
3											25.30±0.06	25.58±0.52

ตาราง ข-28 ค่าจุลินทรีย์ทั้งหมด (total plate count) รวมทั้งยีสต์และรา (yeast & molds) (CFU/g) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Solar tunnel dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	Total plate count (CFU/g)						Yeast & molds (CFU/g)					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		No vacuum		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		No vacuum	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1	11 ^c ±1.4	11 ^c ±1.4	11 ^c ±1.4	11 ^c ±1.4	11 ^c ±1.4	11 ^c ±1.4
0.5	25 ^d ±7.1 ^b	30 ^b ±14.1 ^b	70 ^a ±14.1 ^{ab}	150 ^a ±70.7 ^a	450 ^a ±70.7 ^a	650 ^a ±70.7 ^a	13±3.5 ^b	15 ^d ±7.1 ^b	18 ^d ±3.5 ^{ab}	23 ^a ±3.5 ^a	25 ^a ±7.1	23 ^a ±3.5 ^a
1	30 ^d ±14.1 ^c	35 ^d ±7.1 ^c	450 ^a ±70.7 ^a	1250 ^a ±70.7 ^a	2500 ^a ±141.4 ^a	3050 ^a ±70.7 ^a	15±7.1	15±7.1 ^b	23±3.5	25 ^a ±7.1 ^b	25 ^a ±7.1 ^b	25 ^a ±7.1
1.5	55 ^d ±7.1 ^b	70 ^a ±14.1 ^b	1250 ^a ±70.7 ^a	2500 ^a ±141.4 ^a	3600 ^a ±565.7 ^b	4900 ^a ±141.4 ^a	18±10.6 ^b	18±10.6 ^b	28±3.5 ^b	40 ^b ±14.1 ^{ab}	65 ^b ±7.1 ^a	40 ^b ±14.1 ^a
2	120 ^a ±28.3 ^c	150 ^a ±70.7 ^c	340 ^b ±56.6 ^c	450 ^a ±70.7 ^c	9750 ^a ±1060.7 ^a	25±7.1 ^b	20±14.1 ^c	20±14.1 ^c	35 ^d ±7.1 ^{bc}	60 ^b ±14.1 ^{ab}	85 ^b ±7.1 ^a	60 ^b ±14.1 ^{ab}
2.5	225 ^b ±21.2 ^c	325 ^b ±35.4 ^c	450 ^a ±70.7 ^c	5600 ^a ±848.5 ^b			25±7.1 ^b	25±7.1 ^b	45 ^d ±7.1 ^c	80 ^b ±14.1 ^b	100 ^b ±14.1 ^a	80 ^b ±14.1 ^b
3	325 ^b ±35.4 ^c											

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละชุดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

ตาราง ข-29 ค่าจุลินทรีย์ทั้งหมด (total plate count) รวมทั้งยีสต์และรา (yeast & molds) (CFU/g) ของกล้วยน้ำว้าอบที่สภาวะการเก็บต่างๆ โดย Tray dryer

อายุการเก็บ รักษา (เดือน)	Total plate count (CFU/g)						Yeast & molds (CFU/g)					
	Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		No vacuum		Chill (5-6 °C)		Normal (25-32 °C)		No vacuum	
	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum	Vacuum	No vacuum
0	120 ^a ±28.3	120 ^a ±28.3	120 ^a ±28.3	120 ^a ±28.3	120 ^a ±28.3	120 ^a ±28.3	15 ^d ±7.1	15 ^d ±7.1	15 ^d ±7.1	15 ^d ±7.1	15 ^d ±7.1	15 ^d ±7.1
0.5	205 ^a ±7.1 ^b	250 ^a ±70.7 ^b	325 ^a ±35.4 ^{ab}	450 ^a ±70.7 ^a	800 ^a ±141.4 ^a	1100 ^a ±141.4 ^a	15 ^d ±7.1	18 ^d ±3.5	23±3.5	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1	25 ^d ±7.1
1	255 ^a ±77.8 ^b	325 ^a ±35.4 ^b	390 ^a ±14.1 ^b	1750 ^a ±353.6 ^a	2200 ^a ±282.8 ^a	3500 ^a ±707.1 ^a	18 ^d ±3.5	25 ^a ±7.1	30 ^{bc} ±14.1	30 ^{bc} ±14.1	35 ^d ±7.1	35 ^d ±7.1
1.5	315 ^a ±21.2 ^b	650 ^a ±70.7 ^b	950 ^a ±70.7 ^b	2800 ^a ±282.8 ^a	4900 ^a ±141.4 ^a	5600 ^a ±848.5 ^a	20 ^a ±14.1	25 ^b ±7.1 ^b	30 ^{bc} ±14.1 ^b	45 ^d ±7.1	45 ^d ±7.1	45 ^d ±7.1
2	450 ^b ±70.7 ^b	950 ^a ±70.7 ^b	1100 ^a ±141.4 ^a	1750 ^a ±353.6 ^a	2200 ^a ±282.8 ^a	3500 ^a ±707.1 ^a	25 ^b ±7.1 ^b	40 ^{bc} ±14.1 ^{ab}	45 ^d ±7.1 ^{ab}	65 ^b ±7.1 ^{ab}	70 ^{bc} ±14.1 ^a	70 ^{bc} ±14.1 ^a
2.5	550 ^b ±70.7 ^b	1100 ^a ±141.4 ^a	1750 ^a ±353.6 ^a	2200 ^a ±282.8 ^a	3500 ^a ±707.1 ^a	5600 ^a ±848.5 ^a	30 ^{bc} ±14.1 ^b	45 ^d ±7.1 ^b	55 ^d ±7.1 ^{ab}	95 ^d ±7.1 ^{ab}	115 ^d ±35.4 ^a	95 ^d ±7.1 ^{ab}
3	650 ^b ±70.7 ^b						35 ^d ±7.1 ^b	35 ^d ±7.1 ^b				

หมายเหตุ : ตัวอักษรตัวเล็กที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละชุดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

: ตัวอักษรตัวใหญ่ที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละแถว แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

ตาราง ข-30 ค่า % yeild และแรงเฉือน(shear force)(นิวตัน)ของกล้วยน้ำว้าสุกที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	กล้วยอบใน Solar tunnel dryer		กล้วยอบใน Tray dryer	
	% yield	Shear force (นิวตัน)	% yield	Shear force (นิวตัน)
Control	40.08±3.16	14.56 ^{bcd} ±0.53	37.12±4.72	38.57 ^b ±17.61
NaCl	36.21±4.07	16.45 ^{bc} ±3.74	35.00±5.98	16.18 ^c ±2.22
CaCl ₂	38.10±3.86	16.83 ^b ±0.90	34.18±4.70	54.59 ^a ±0.27
Syrup30%	38.78±0.64	15.29 ^{bcd} ±1.75	35.30±2.79	20.23 ^c ±11.65
Syrup40%	38.80±0.95	12.25 ^d ±4.28	35.57±0.61	18.83 ^c ±3.37
Syrup50%	40.65±1.71	13.09 ^{cd} ±0.14	37.58±4.65	16.12 ^c ±3.99
Mix acid	36.78±1.03	12.62 ^d ±0.47	35.36±5.48	33.74 ^b ±3.17
Blanch	39.09±0.76	24.43 ^a ±7.19	38.24±0.76	23.66 ^c ±8.40

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-31 ค่ากิจกรรมเอนไซม์ polyphenol oxidase (U/กรัม น้ำหนักสด) ของกล้วยน้ำว้าสุกที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	กิจกรรมเอนไซม์ polyphenol oxidase ใน Solar tunnel dryer	กิจกรรมเอนไซม์ polyphenol oxidase ใน Tray dryer
Control	1.375 ^a ±1.56	1.739 ^a ±1.57
NaCl	0.473 ^{ab} ±0.09	0.787 ^{ab} ±0.23
CaCl ₂	0.610 ^{ab} ±0.28	1.049 ^{ab} ±0.92
Syrup30%	0.294 ^b ±0.13	0.388 ^b ±0.38
Syrup40%	0.291 ^b ±0.10	1.500 ^a ±1.29
Syrup50%	0.570 ^{ab} ±0.31	0.750 ^{ab} ±0.53
Mix acid	0.260 ^b ±0.10	0.326 ^b ±0.18
blanch	0.641 ^{ab} ±0.29	1.035 ^{ab} ±0.35

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-32 ค่า % ความชื้น และค่ากัมมันตภาพน้ำ(a_w)ของกล้วยน้ำว้าสุกที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	กล้วยอบใน Solar tunnel dryer		กล้วยอบใน Tray dryer	
	% ความชื้น	ค่า a_w	% ความชื้น	ค่า a_w
Control	23.73 ^{ab} ±8.32	0.477 ^{ab} ±0.10	22.24 ^a ±0.90	0.444±0.01
NaCl	17.00 ^b ±6.82	0.449 ^{ab} ±0.02	22.04 ^b ±1.82	0.443±0.02
CaCl ₂	26.10 ^{ab} ±2.16	0.509 ^{ab} ±0.01	14.25 ^b ±1.73	0.427±0.01
Syrup30%	29.06 ^b ±1.26	0.538 ^a ±0.01	17.98 ^{ab} ±3.73	0.433±0.01
Syrup40%	20.76 ^{ab} ±1.02	0.473 ^{ab} ±0.01	17.74 ^{ab} ±2.97	0.429±0.01
Syrup50%	20.77 ^{ab} ±2.10	0.489 ^{ab} ±0.04	17.89 ^{ab} ±5.10	0.430±0.01
Mix acid	18.18 ^b ±3.63	0.425 ^b ±0.01	13.97 ^b ±0.33	0.419±0.02
blanch	16.32 ^b ±3.07	0.421 ^b ±0.01	21.97 ^a ±1.15	0.440±0.01

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัณคม์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-33 ค่าปริมาณกรด (% acidity as citric acid) ความเป็นกรดต่าง (pH) และปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของกล้วยน้ำว้าสุกที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	กล้วยอบใน Solar tunnel dryer			กล้วยอบใน Tray dryer		
	% acidity	pH	%ปริมาณของแข็งทั้งหมด	% acidity	pH	%ปริมาณของแข็งทั้งหมด
Control	1.106±0.02	5.48±0.04	46.5±0.7	1.208±0.05	5.07±0.16	49.5 ^c ±6.4
NaCl	1.208±0.05	5.32±0.08	51.0±1.4	1.240±0.07	5.02±0.25	52.0 ^{bc} ±2.8
CaCl ₂	1.14±0.14	5.45±0.08	48.5±2.1	1.342±0.05	4.96±0.17	57.0 ^{ab} ±4.2
Syrup30%	1.274±0.14	5.15±0.65	47.0±4.2	1.476±0.14	4.79±0.11	60.5 ^a ±0.7
Syrup40%	1.308±0.12	5.10±0.58	50.0±5.7	1.442±0.02	4.84±0.42	60.5 ^a ±0.7
Syrup50%	1.374±0.17	5.06±0.39	48.5±2.1	1.442±0.02	4.90±0.08	61.0 ^a ±1.4
Mix acid	1.442±0.12	5.03±0.51	48.3±0.4	1.442±0.05	4.66±0.15	59.0 ^a ±1.4
blanch	1.106±0.02	5.48±0.02	46.5±6.4	1.24±0.12	5.06±0.18	57.5 ^{ab} ±3.5

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัณคม์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-34 ค่า % น้ำตาลรีดิวซ์และน้ำตาลทั้งหมดของกล้วยน้ำว้าสุกที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	กล้วยอบใน Solar tunnel dryer		กล้วยอบใน Tray dryer	
	% น้ำตาลรีดิวซ์	% น้ำตาลทั้งหมด	% น้ำตาลรีดิวซ์	% น้ำตาลทั้งหมด
Control	35.76±1.69	56.91±3.42	31.59 ^b ±0.25	50.65±0.35
NaCl	31.80±3.76	53.60±3.94	31.69 ^b ±0.58	51.68±1.35
CaCl ₂	39.66±1.22	52.17±2.67	43.92 ^a ±4.70	55.72±2.28
Syrup30%	35.10±4.72	52.33±0.06	39.66 ^{ab} ±9.80	55.40±2.81
Syrup40%	34.39±3.11	57.01±0.33	34.12 ^b ±2.47	55.46±0.47
Syrup50%	33.88±7.03	57.06±1.94	32.56 ^b ±0.16	55.19±1.23
Mix acid	30.81±0.42	56.18±1.09	36.04 ^{ab} ±2.99	53.00±4.61
Blanch	34.36±4.21	52.32±9.20	31.55 ^b ±0.33	53.96±1.94

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัคมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-35 ค่า % yield และ shear force (นิวตัน) ของกล้วยไข่และกล้วยหอมที่สุกและสุกหอมที่อยู่ใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	ระยะสุก	% yield กล้วยหอมใน Solar dryer		% yield กล้วยหอมใน Tray dryer		Shear force กล้วยหอมใน Solar dryer		Shear force กล้วยหอมใน Tray dryer	
		กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม
Control	สุกจน	30.99 ^{bc} ±0.97	29.96 ^{cd} ±0.77	32.32 ^{bc} ±0.34	26.70±0.42	38.29 ^{bc} ±7.35	54.04 ^d ±0.37	49.62 ^d ±11.33	104.67 ^d ±0.18
NaCl	สุกจน	28.99 ^{bc} ±0.34	28.17 ^{cd} ±1.88	28.13 ^{cd} ±2.21	25.84±0.23	25.63 ^{cd} ±13.43	78.20 ^{bc} ±0.61	42.28 ^{bc} ±4.28	104.41 ^d ±0.31
CaCl ₂	สุกจน	30.63 ^{bc} ±0.20	27.08 ^d ±0.58	29.08 ^{cd} ±2.10	25.82±0.25	26.39 ^{cd} ±14.63	49.09 ^d ±0.74	47.95 ^{cd} ±5.59	78.84 ^d ±0.49
Syrup30%	สุกจน	29.73 ^{bc} ±1.63	28.81 ^{cd} ±1.97	32.38 ^{bc} ±1.34	28.85±0.21	36.47 ^{cd} ±6.74	21.90 ^d ±0.53	34.22 ^d ±3.36	65.68±0.06
Syrup40%	สุกจน	32.11 ^{bc} ±1.73	30.17 ^{cd} ±0.47	29.87 ^{cd} ±2.76	27.95±0.08	27.51 ^{cd} ±0.44	24.89 ^d ±0.59	36.16 ^{cd} ±3.83	54.74±0.36
Syrup50%	สุกจน	36.11 ^b ±0.57	30.99 ^{cd} ±0.72	35.08 ^b ±0.57	29.53±0.67	34.67 ^{bc} ±3.25	31.39 ^d ±4.83	32.34 ^d ±2.04	70.49 ^d ±1.34
Mix acid	สุกจน	26.51 ^d ±2.92	27.00 ^d ±2.83	27.72 ^{cd} ±0.64	27.54±0.66	24.58 ^{cd} ±13.74	74.55 ^d ±0.27	40.88 ^{cd} ±0.78	79.46 ^d ±0.72
Blanch	สุกจน	31.99 ^{bc} ±1.90	29.62 ^{cd} ±0.16	30.23 ^{bc} ±0.96	28.67±0.47	44.47±2.08	38.53±0.76	34.50 ^{cd} ±2.40	76.08±0.18
Control	สุก	34.31 ^{bc} ±5.00	34.53 ^{bc} ±0.75	29.36 ^{cd} ±0.27	31.19 ^{bc} ±0.27	19.86 ^{cd} ±1.41	18.19±0.03	39.69 ^{cd} ±1.98	77.30 ^{cd} ±0.34
NaCl	สุก	31.41 ^{bc} ±7.01	31.23 ^{cd} ±1.09	26.66 ^d ±1.90	26.70±0.43	19.36 ^{cd} ±1.43	18.29±0.07	59.09 ^d ±0.89	79.23 ^{cd} ±0.69
CaCl ₂	สุก	30.50 ^{bc} ±6.77	31.22 ^{cd} ±1.11	28.18 ^{cd} ±0.95	26.98±0.03	21.44 ^{cd} ±5.08	15.28±0.10	44.77 ^{cd} ±3.68	81.89 ^{cd} ±7.05
Syrup30%	สุก	35.59 ^{bc} ±7.91	35.00±0.71	29.42 ^{cd} ±0.15	30.69±0.45	18.52 ^{cd} ±0.46	11.24±0.26	41.12 ^{cd} ±0.69	98.96±0.62
Syrup40%	สุก	33.03 ^{bc} ±2.99	32.78 ^{cd} ±0.25	31.07 ^{bc} ±1.51	31.69±0.45	19.12±0.97	18.04±6.46	44.41 ^{cd} ±0.30	88.57±0.03
Syrup50%	สุก	34.97 ^{bc} ±6.25	34.89 ^{cd} ±0.45	29.62 ^{cd} ±4.16	29.53±0.67	18.11 ^{cd} ±1.55	18.25±0.01	37.70 ^{cd} ±4.77	67.73±2.41
Mix acid	สุก	30.00 ^{bc} ±4.71	31.71 ^{cd} ±1.12	27.48 ^{cd} ±0.04	27.80±0.29	22.63 ^{cd} ±1.53	14.84±0.53	42.38 ^{cd} ±4.02	77.03±0.19
Blanch	สุก	32.38 ^{bc} ±4.48	34.21 ^{cd} ±0.42	27.52 ^{cd} ±0.20	30.73±0.38	24.80 ^{cd} ±6.51	15.1±0.09	42.59 ^{cd} ±1.63	91.01±14.81

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-36 ค่ากิจกรรมเอนไซม์ Polyphenol oxidase (U/กรัมน้ำหนักสด) ของกล้วยไข่และกล้วยหอมสุกงอมและสุกที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	ระยะสุก	ค่า PPO กล้วยอบใน Solar tunnel dryer		ค่า PPO กล้วยอบใน Tray dryer	
		กล้วยไข่	กล้วยไข่	กล้วยไข่	กล้วยหอม
Control	สุกงอม	0.870 ^b ±0.55	1.665 ^{ab} ±0.12	5.488 ^{ab} ±3.97	1.425 ^{ab} ±0.01
NaCl	สุกงอม	0.574 ^b ±0.37	0.177 ^c ±0.21	1.972 ^{ab} ±0.77	1.229 ^{ab} ±1.53
CaCl ₂	สุกงอม	0.523 ^b ±0.17	0.181 ^c ±0.16	2.447 ^{ab} ±1.86	0.307 ^b ±0.29
Syrup30%	สุกงอม	0.369 ^b ±0.17	0.342 ^{bc} ±0.36	0.954 ^b ±1.13	0.612 ^{ab} ±0.11
Syrup40%	สุกงอม	0.577 ^b ±0.12	0.105 ^c ±0.06	2.708 ^{ab} ±1.64	1.030 ^{ab} ±0.68
Syrup50%	สุกงอม	0.830 ^b ±0.13	0.361 ^{bc} ±0.16	1.285 ^b ±0.20	1.043 ^{ab} ±0.91
Mix acid	สุกงอม	0.851 ^b ±0.50	0.027 ^c ±0.01	1.376 ^b ±0.37	0.754 ^{ab} ±0.41
Blanch	สุกงอม	0.901 ^b ±0.27	0.220 ^{bc} ±0.01	1.101 ^b ±0.05	1.144 ^{ab} ±1.21
Control	สุก	2.824 ^a ±2.22	2.754 ^a ±2.13	7.520 ^a ±9.70	2.140 ^a ±2.79
NaCl	สุก	1.071 ^b ±1.06	0.357 ^{bc} ±0.18	5.742 ^{ab} ±3.45	1.211 ^{ab} ±1.04
CaCl ₂	สุก	0.861 ^b ±0.37	0.137 ^c ±0.06	4.223 ^{ab} ±2.60	0.620 ^{ab} ±0.23
Syrup30%	สุก	0.659 ^b ±0.09	0.101 ^c ±0.03	4.142 ^{ab} ±0.10	1.231 ^{ab} ±0.70
Syrup40%	สุก	0.336 ^b ±0.13	1.396 ^{abc} ±1.61	2.007 ^{ab} ±0.30	0.401 ^b ±0.10
Syrup50%	สุก	0.999 ^b ±0.65	0.877 ^{bc} ±1.08	3.033 ^{ab} ±3.22	1.336 ^{ab} ±1.21
Mix acid	สุก	0.589 ^b ±0.48	0.068 ^c ±0.01	4.971 ^{ab} ±2.57	0.831 ^{ab} ±0.31
Blanch	สุก	0.581 ^b ±0.29	0.536 ^{bc} ±0.14	3.524 ^{ab} ±0.78	1.077 ^{ab} ±1.11

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสตรัมภ์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-37 ค่า % ความชื้นและ a_w ของกล้วยไข่และกล้วยหอมที่สุกและสุกหอมที่อยู่ใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	% ความชื้นกล้วยอบใน Solar dryer		% ความชื้นกล้วยอบใน Tray dryer		a_w กล้วยอบใน Solar dryer		a_w กล้วยอบใน Tray dryer	
	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม
Control	14.25 ^{abc} ±0.58	23.78 ^{abc} ±0.97	14.72±0.06	19.60±4.82	0.436 ^{bc} ±0.01	0.435 ^{bc} ±0.02	0.351 ^b ±0.04	0.445±0.15
NaCl	19.64 ^{ab} ±2.75	22.16 ^{bc} ±4.02	14.35±0.42	22.83±7.33	0.388 ^{abc} ±0.02	0.431 ^b ±0.01	0.385 ^b ±0.02	0.430±0.03
CaCl ₂	13.84 ^{abcd} ±0.12	22.74 ^{bc} ±0.01	12.01±2.38	19.13±2.64	0.334 ^c ±0.06	0.410 ^c ±0.01	0.367 ^b ±0.01	0.425±0.04
Syrup30%	11.74 ^{cd} ±7.07	22.75 ^{bc} ±0.01	13.23±1.50	20.06±4.16	0.368 ^{bc} ±0.05	0.478 ^c ±0.01	0.383 ^b ±0.01	0.424±0.01
Syrup40%	12.11 ^{cd} ±0.01	21.16 ^{bc} ±6.02	13.68±0.68	22.38±7.95	0.397 ^{abc} ±0.01	0.452 ^{bc} ±0.01	0.380 ^b ±0.24	0.421±0.03
Syrup50%	13.15 ^{bcd} ±0.01	23.84 ^{abc} ±3.10	12.31±1.20	23.69±9.82	0.400 ^{bc} ±0.01	0.438 ^c ±0.01	0.378 ^b ±0.01	0.442±0.01
Mix acid	15.68 ^{abcd} ±0.01	22.55 ^{bc} ±3.93	13.67±1.89	20.54±7.01	0.375 ^{abc} ±0.11	0.446 ^{bc} ±0.01	0.371 ^b ±0.01	0.406±0.02
Blanch	20.28 ^{ab} ±3.63	28.30 ^{abc} ±0.01	13.79±2.03	23.80±8.14	0.467 ^b ±0.02	0.538 ^b ±0.01	0.375 ^{bc} ±0.01	0.431±0.03
Control	10.26 ^{cd} ±6.05	24.79 ^{abcd} ±0.01	13.39±0.44	22.00±5.03	0.389 ^{abc} ±0.07	0.436 ^{bc} ±0.01	0.390 ^b ±0.01	0.427±0.03
NaCl	12.68 ^{cd} ±3.94	26.70 ^{abcd} ±0.01	13.42±0.27	22.60±4.11	0.365 ^{bc} ±0.07	0.449 ^{bc} ±0.01	0.369 ^b ±0.02	0.443±0.04
CaCl ₂	15.63 ^{abcd} ±1.06	25.03 ^{abcd} ±0.01	13.37±1.34	27.38±0.88	0.336 ^c ±0.03	0.486 ^c ±0.01	0.370 ^b ±0.01	0.436±0.02
Syrup30%	11.20 ^{cd} ±3.35	31.43 ^{abc} ±0.01	13.88±0.74	23.28±7.13	0.401 ^{abc} ±0.10	0.438 ^{bc} ±0.01	0.387 ^{bc} ±0.01	0.418±0.01
Syrup40%	10.14 ^{cd} ±3.61	28.77 ^{bc} ±1.88	12.71±0.41	26.84±10.60	0.351 ^{bc} ±0.01	0.441 ^b ±0.01	0.379 ^{bc} ±0.03	0.434±0.02
Syrup50%	12.81 ^{cd} ±0.51	24.74 ^{abcd} ±0.01	12.93±0.05	22.51±8.89	0.360 ^{bc} ±0.04	0.449 ^{bc} ±0.01	0.357 ^{bc} ±0.04	0.451±0.05
Mix acid	11.72 ^{cd} ±2.37	23.78 ^{abcd} ±0.01	14.15±0.01	25.79±8.08	0.339 ^c ±0.03	0.479 ^b ±0.01	0.368 ^{bc} ±0.01	0.449±0.04
Blanch	18.14 ^{abc} ±1.63	26.78 ^{abcd} ±0.01	15.55±4.84	19.30±0.30	0.400 ^{bc} ±0.07	0.516 ^b ±0.01	0.368 ^{bc} ±0.02	0.409±0.01

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

ตาราง ข-38 ค่าปริมาณกรด(%acidity as citric acid) และความเข้มข้นเป็นกรดต่าง(pH)ของกล้วยไข่และกล้วยหอมที่สุกและสุกหอมที่อยู่ใน Solar

tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	ระยะสุก	% acidity กล้วยอบใน Solar dryer		% acidity กล้วยอบใน Tray dryer		pH กล้วยอบใน Solar dryer		pH กล้วยอบใน Tray dryer	
		กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม
Control	สุกหอม	1.476 ^{bc} ±0.33	1.260 ^{abc} ±0.07	1.576 ^{bc} ±0.36	1.068 ^{bc} ±1.49	5.66 ^{abc} ±0.38	4.93±0.09	5.41 ^{bc} ±0.02	5.28±0.31
NaCl	สุกหอม	1.342 ^{abcd} ±0.05	1.156 ^{bc} ±0.04	1.408 ^{bc} ±0.14	1.230 ^{bc} ±0.93	6.16±0.18	5.07 ^{bc} ±0.17	5.56 ^{bc} ±0.03	5.34±0.23
CaCl ₂	สุกหอม	1.374 ^{abcd} ±0.02	1.156 ^{bc} ±0.04	1.374 ^{bc} ±0.02	0.654 ^{cd} ±0.25	6.12±0.14	5.01±0.05	5.46 ^{bc} ±0.05	4.92±0.61
Syrup30%	สุกหอม	1.256 ^{abcd} ±0.06	0.872 ^d ±0.09	1.140 ^{bc} ±0.19	0.538 ^{cd} ±0.35	5.24 ^{bc} ±0.25	5.09 ^{bc} ±0.01	5.58 ^{bc} ±0.10	5.07±0.08
Syrup40%	สุกหอม	0.956 ^d ±0.01	1.074 ^d ±0.05	1.442 ^{bc} ±0.02	1.890 ^{bc} ±8.12	5.27±0.07	5.30 ^{bc} ±0.38	5.50 ^{bc} ±0.01	5.15±0.01
Syrup50%	สุกหอม	0.990 ^d ±0.01	1.592 ^d ±0.04	1.340 ^{bc} ±0.09	1.992 ^{bc} ±5.17	5.35 ^{bc} ±0.04	4.96 ^{bc} ±0.04	5.53 ^{bc} ±0.08	5.16±0.13
Mix acid	สุกหอม	1.006 ^d ±0.01	1.122 ^{cd} ±0.06	1.274 ^{bc} ±0.90	0.498 ^d ±0.42	5.69 ^{abcd} ±0.17	5.18 ^{bc} ±0.04	5.50 ^{bc} ±0.08	4.94±0.52
Blanch	สุกหอม	1.274 ^{abcd} ±0.09	1.340 ^{abcd} ±0.09	1.542 ^{bc} ±0.19	1.950 ^{bc} ±3.56	5.14 ^{bc} ±0.06	5.41 ^{bc} ±0.48	5.15 ^{bc} ±0.13	5.15±0.01
Control	สุก	1.160 ^{abcd} ±0.03	1.308 ^{abcd} ±0.02	1.274 ^{bc} ±0.14	0.730 ^{cd} ±0.90	5.83 ^{abc} ±0.32	5.44 ^{bc} ±0.46	5.67±0.35	5.32±0.04
NaCl	สุก	1.610 ^d ±0.05	1.374 ^{abcd} ±0.07	1.208 ^{bc} ±0.14	1.724 ^{bc} ±2.55	5.68 ^{abcd} ±0.45	5.82±0.01	5.72±0.28	5.17±0.18
CaCl ₂	สุก	1.542 ^{bc} ±0.14	1.342 ^{abcd} ±0.05	1.408 ^{bc} ±0.09	1.698 ^{abcd} ±0.59	5.24 ^{bc} ±0.06	5.17 ^{bc} ±0.02	5.67±0.09	5.34±0.23
Syrup30%	สุก	1.308 ^{abcd} ±0.02	1.442 ^{bc} ±0.07	2.044 ^{bc} ±0.17	1.614 ^{abcd} ±0.59	5.50 ^{bc} ±0.60	5.92 ^{bc} ±0.01	5.50 ^{bc} ±0.04	5.24±0.06
Syrup40%	สุก	1.040 ^{bc} ±0.17	1.208 ^{bc} ±0.05	1.442 ^{bc} ±0.26	2.730 ^{bc} ±7.78	5.65 ^{abcd} ±0.23	5.86 ^{bc} ±0.01	5.51 ^{bc} ±0.03	5.07±0.06
Syrup50%	สุก	1.240 ^{abcd} ±0.12	1.308 ^{abcd} ±0.07	1.844 ^{bc} ±0.21	1.902 ^{bc} ±5.39	5.60 ^{abcd} ±0.30	5.12 ^{bc} ±0.05	5.61±0.32	5.08±0.04
Mix acid	สุก	1.508 ^{bc} ±0.07	1.408 ^{bc} ±0.05	1.308 ^{bc} ±0.17	2.588 ^{bc} ±6.29	5.25 ^{cd} ±0.51	5.55 ^{bc} ±0.52	5.64±0.19	4.87±0.52
Blanch	สุก	1.374 ^{abcd} ±0.12	1.474 ^{bc} ±0.09	1.374 ^{bc} ±0.07	0.776 ^{cd} ±0.57	5.63 ^{cd} ±0.52	5.10 ^{bc} ±0.04	5.51 ^{bc} ±0.40	5.06±0.08

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-39 ค่าปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของกล้วยไข่และกล้วยหอมสุกงอมและสุก
ที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	ระยะสุก	%ของแข็งที่ละลายน้ำได้ของ กล้วยอบใน Solar tunnel dryer		%ของแข็งที่ละลายน้ำได้ของ กล้วยอบใน Tray dryer	
		กล้วยไข่	กล้วยไข่	กล้วยไข่	กล้วยหอม
Control	สุกงอม	52.0 ^{bcd} ±1.41	61.5 ^a ±2.12	62.0 ^{ab} ±2.88	61.5 ^{ab} ±0.71
NaCl	สุกงอม	55.0 ^{abcd} ±7.07	56.0 ^{abcde} ±5.66	59.0 ^{ab} ±2.83	62.5 ^{ab} ±0.71
CaCl ₂	สุกงอม	59.0 ^a ±1.41	57.0 ^{abcd} ±2.83	58.0 ^{ab} ±11.31	63.5 ^{ab} ±0.71
Syrup30%	สุกงอม	58.0 ^{ab} ±4.24	56.0 ^{abcde} ±4.24	64.0 ^a ±5.66	64.0 ^{ab} ±1.41
Syrup40%	สุกงอม	59.0 ^a ±1.41	58.0 ^{abc} ±2.83	58.0 ^{ab} ±2.83	56.5 ^b ±7.78
Syrup50%	สุกงอม	59.0 ^a ±1.41	60.5 ^{ab} ±0.71	62.5 ^{ab} ±2.12	61.5 ^{ab} ±0.71
Mix acid	สุกงอม	50.5 ^d ±0.71	56.5 ^{abcd} ±4.95	63.5 ^a ±2.12	66.0 ^a ±8.49
Blanch	สุกงอม	52.0 ^{bcd} ±2.83	49.5 ^c ±4.95	66.0 ^a ±5.66	61.5 ^{ab} ±0.71
Control	สุก	55.0 ^{abcd} ±1.41	52.0 ^{cdc} ±2.83	62.5 ^{ab} ±0.71	65.0 ^{ab} ±7.07
NaCl	สุก	49.5 ^d ±3.54	52.5 ^{cdc} ±2.12	55.0 ^{ab} ±7.07	62.5 ^{ab} ±0.71
CaCl ₂	สุก	53.0 ^{abcd} ±1.41	50.5 ^{dc} ±0.71	64.0 ^a ±1.41	64.0 ^{ab} ±1.41
Syrup30%	สุก	57.5 ^{abc} ±6.36	52.0 ^{cdc} ±5.66	62.0 ^{ab} ±2.83	61.0 ^{ab} ±1.41
Syrup40%	สุก	54.0 ^{abcd} ±2.83	56.0 ^{abcde} ±4.24	61.0 ^{ab} ±1.41	64.5 ^{ab} ±0.71
Syrup50%	สุก	51.0 ^{cd} ±1.41	56.5 ^{abcd} ±3.54	61.0 ^{ab} ±4.24	65.5 ^{ab} ±6.36
Mix acid	สุก	54.0 ^{abcd} ±2.83	54.0 ^{bcde} ±2.83	61.5 ^{ab} ±0.71	64.0 ^{ab} ±2.83
Blanch	สุก	49.5 ^d ±2.12	57.5 ^{abc} ±2.12	51.5 ^b ±14.85	65.5 ^{ab} ±7.78

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสดมภ์ แสดงว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ $P \leq 0.05$

ตาราง ข-40 ค่า % น้ำตาลรีดิวซ์และน้ำตาลทั้งหมดของกล้วยไข่และกล้วยหอมที่สุกและสุกหอมที่อบใน Solar tunnel dryer และ Tray dryer

Treatment	% น้ำตาลรีดิวซ์ของกล้วยอบใน Solar tunnel dryer		% น้ำตาลรีดิวซ์ของกล้วยอบใน Tray dryer		% น้ำตาลทั้งหมดของกล้วยอบใน Solar tunnel dryer		% น้ำตาลทั้งหมดของกล้วยอบใน Tray dryer	
	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยหอม
Control	13.52 ^a ±1.53	18.79 ^b ±0.24	21.21±3.73	15.34 ^{cd} ±0.59	51.49 ^{bc} ±0.59	50.12 ^{cd} ±2.81	52.52 ^{bc} ±0.14	45.73 ^c ±3.73
NaCl	16.86 ^{ab} ±0.33	17.90 ^{abcd} ±0.28	13.21±0.76	16.15 ^{bcd} ±0.93	57.59 ^{ab} ±3.12	48.63 ^{ab} ±3.76	52.01 ^{bc} ±0.62	49.21 ^{bc} ±6.75
CaCl ₂	14.78 ^{ab} ±0.94	18.76 ^{bc} ±0.11	13.13±0.26	13.27 ^{cd} ±0.25	51.87 ^{bc} ±0.31	49.32 ^{cd} ±0.04	49.66 ^{cd} ±2.63	45.78 ^c ±2.36
Syrup30%	18.25 ^{ab} ±0.08	18.28 ^{abcd} ±2.08	19.27±4.84	12.79 ^d ±0.35	49.67 ^{bc} ±8.10	51.66 ^{abcd} ±0.17	50.84 ^{bc} ±1.55	46.69 ^{bc} ±3.95
Syrup40%	17.94 ^{ab} ±0.17	18.04 ^{abcd} ±1.73	13.02±1.49	19.45 ^{bc} ±8.12	49.56 ^{bc} ±0.03	48.90 ^{cd} ±5.48	49.87 ^{bc} ±1.27	48.99 ^{bc} ±7.73
Syrup50%	18.06 ^{ab} ±0.26	17.83 ^{abcd} ±0.09	19.73±3.68	19.96 ^{bc} ±5.17	50.64 ^{bc} ±0.01	47.59 ^{cd} ±2.80	49.90 ^{bc} ±1.27	49.98 ^{bc} ±8.28
Mix acid	18.98 ^{ab} ±5.28	18.92 ^{abcd} ±0.23	21.10±6.06	12.49 ^d ±0.42	53.37 ^{bc} ±2.89	50.04 ^{cd} ±3.62	51.41 ^{bc} ±2.07	47.19 ^{bc} ±6.63
Blanch	17.91 ^{ab} ±0.09	16.73 ^{abcd} ±1.48	21.38±0.66	19.75 ^{bc} ±3.56	52.78 ^{bc} ±0.51	48.92 ^{cd} ±0.03	51.67 ^{bc} ±1.79	50.12 ^{bc} ±7.50
Control	16.20 ^{ab} ±2.33	15.31 ^{cd} ±2.62	21.01±7.13	13.65 ^{cd} ±0.90	47.83 ^{bc} ±4.58	55.94 ^{cd} ±0.06	51.05 ^{bc} ±0.52	49.54 ^{bc} ±5.15
NaCl	18.30 ^{ab} ±3.30	15.78 ^{abcd} ±0.28	15.11±0.03	18.62 ^{cd} ±2.55	50.44 ^{bc} ±0.63	51.44 ^{cd} ±0.03	51.24 ^{bc} ±0.43	50.06 ^{bc} ±4.07
CaCl ₂	22.28±9.65	13.66 ^d ±1.50	21.00±7.11	18.49 ^{cd} ±0.59	53.96 ^{bc} ±3.93	54.15 ^{cd} ±0.02	51.17 ^{bc} ±1.42	55.23 ^{bc} ±0.73
Syrup30%	16.09 ^{ab} ±2.20	13.34±1.47	18.06±4.29	18.07 ^{cd} ±0.59	48.75±4.40	52.11 ^{abcd} ±0.05	51.60 ^{bc} ±0.87	51.00 ^{bc} ±7.58
Syrup40%	15.82 ^{ab} ±0.38	15.68 ^{abcd} ±0.87	16.42±1.98	23.65±7.78	47.80±0.56	59.18±0.04	50.39 ^{bc} ±0.22	54.59 ^{bc} ±11.02
Syrup50%	13.78 ^{ab} ±1.08	14.29 ^{cd} ±1.69	18.25±5.96	19.51 ^{bc} ±5.39	50.68 ^{bc} ±2.70	52.12 ^{abcd} ±0.04	50.80 ^{bc} ±0.26	49.81 ^{bc} ±8.98
Mix acid	18.41 ^{ab} ±0.23	16.83 ^{abcd} ±3.39	13.97±0.45	22.94±6.29	49.57 ^{bc} ±1.60	50.90 ^{cd} ±0.01	52.04 ^{bc} ±0.01	53.30 ^{bc} ±8.09
Blanch	17.78 ^{ab} ±0.28	15.55 ^{abcd} ±0.57	19.97±12.4	13.88 ^{cd} ±0.57	56.00 ^{bc} ±1.77	53.58 ^{bc} ±0.06	53.49 ^{bc} ±5.05	46.80 ^{bc} ±0.33

หมายเหตุ : ตัวอักษรที่กำกับที่แตกต่างกันในแต่ละสัณฐาน แสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P ≤ 0.05

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบด้านประสาทสัมผัส

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

แบบทดสอบเค้าโครงผลิตภัณฑ์
(Ideal Ratio Profile Test)

ผลิตภัณฑ์กล้วยตาก

กรุณากรอกแบบสอบถามให้ตรงกับความต้องการของท่านให้มากที่สุด โดย

1. ระบุหัวข้อลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ท่านคิดว่าสำคัญลงไปในแต่ละหัวข้อ
2. กำหนดเครื่องหมาย I ลงบนสเกลในตำแหน่งที่ท่านคิดว่าเป็นลักษณะที่ดีที่สุดของผลิตภัณฑ์ในอุดมคติ (Ideal)
3. กำหนดเครื่องหมาย X ลงบนสเกลในตำแหน่งที่ท่านคิดว่าเป็นลักษณะของผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง

ลักษณะปรากฏภายนอก

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อสัมผัส

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบเค้าโครงผลิตภัณฑ์ (เพิ่มเติม)

(Ideal Ratio Profile Test)

ผลิตภัณฑ์กล้วยตาก

กรุณากรอกแบบสอบถามให้ตรงกับความต้องการของท่านให้มากที่สุด โดย

1. ระบุหัวข้อลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ท่านคิดว่าสำคัญลงไปในแต่ละหัวข้อ
2. กำหนดเครื่องหมาย I ลงบนสเกลในตำแหน่งที่ท่านคิดว่าเป็นลักษณะที่ดีที่สุดของผลิตภัณฑ์ในอุดมคติ (Ideal)
3. กำหนดเครื่องหมาย X ลงบนสเกลในตำแหน่งที่ท่านคิดว่าเป็นลักษณะของผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง

กลิ่นและรสชาติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การยอมรับโดยรวม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบทดสอบทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์กล้วยอบ

ชื่อผู้ทดสอบชิม.....วันที่.....

กรุณากำหนดเครื่องหมาย X ในตำแหน่งที่ท่านคิดว่าเป็นระดับของลักษณะนั้นของผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง เมื่อกำหนดให้เครื่องหมาย I เป็นระดับในอุดมคติของลักษณะนั้นที่ท่านต้องการ

ลักษณะปรากฏ

สีเหลือง

น้อย

มาก

เนื้อสัมผัส

ความแข็ง

น้อย

มาก

ความเหนียว

น้อย

มาก

กลิ่นและรสชาติ

กลิ่นกล้วย

น้อย

มาก

รสหวาน

น้อย

มาก

การยอมรับโดยรวม

การยอมรับรวม

น้อย

มาก

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

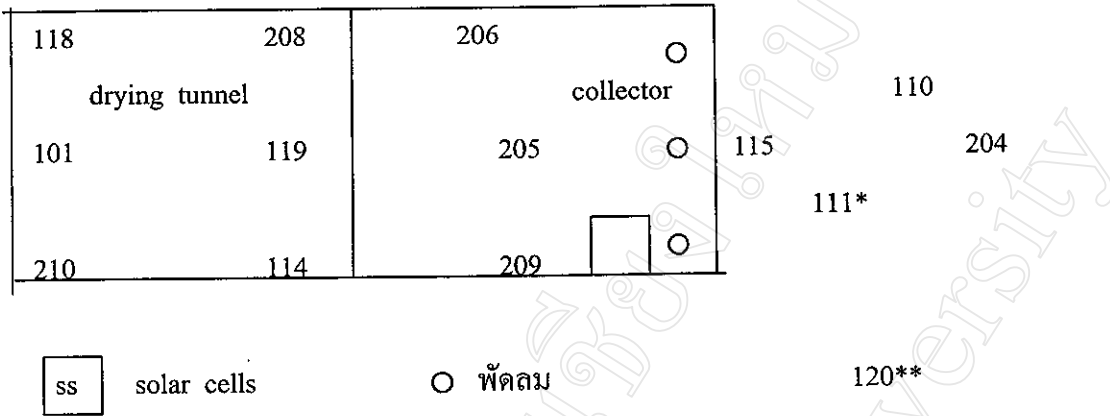
ขอบคุณที่กรุณาให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

ข้อมูลการอบกล้วยใน Solar tunnel dryer

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

Solar tunnel dryer

Sensor number ในเครื่องอบ Solar tunnel dryer

204 ใต้พัดลม

115 เหนือพัดลม

110 อุณหภูมิภายนอก

111 ความชื้นสัมพัทธ์ภายนอก (ก่อนเข้าเครื่องอบ)

120 ความเข้มรังสีแสงอาทิตย์ (Solarimeter; Watt/m²)

หมายเหตุ : ช่วงเวลาการอบกล้วย 9.00-17.00 น.

การทดลองตอนที่ 2

ตำแหน่งการวัดของ Solar tunnel dryer	ช่วงอุณหภูมิอบแห้งของกล้วยตาก (°C)
101	32.55-62.09
110	20.25-43.37
111*	21.46-66.71%
114	30.26-64.78
115	22.16-37.77
118	34.05-64.64
119	34.35-66.74
120**	325-729 Watt/m ²
204	21.23-33.64
205	28.45-58.72
206	29.68-59.62
208	31.91-66.39
209	32.29-64.11
210	28.72-56.52

ตาราง ง-1 แสดง sensor ในเครื่องอบ Solar tunnel dryer ของการทดลองตอนที่ 2

การทดลองตอนที่ 3

ตำแหน่งการวัดของ Solar tunnel dryer	ช่วงอุณหภูมิอบแห้งของกล้วยตาก (°C)
101	34.64-63.51
110	20.27-41.53
111*	29.74-62.10%
114	31.63-71.76
115	22.01-36.40
118	35.15-65.49
119	34.69-68.39
120**	317-725 Watt/m ²
204	21.48-33.73
205	28.62-60.13
206	30.45-60.64
208	32.10-65.68
209	32.92-65.53
210	32.48-59.97

ตาราง ง-2 แสดง sensor ในเครื่องอบ Solar tunnel dryer ของการทดลองตอนที่ 3

การทดลองตอนที่ 4

ตำแหน่งการวัดของ Solar tunnel dryer	ช่วงอุณหภูมิอบแห้งของกล้วยตาก (°C)
101	42.47-68.06
110	20.81-41.73
111*	29.53-64.20%
114	41.69-74.94
115	23.97-36.92
118	41.83-67.87
119	42.19-71.62
120**	439-707 Watt/m ²
204	22.98-33.88
205	34.22-62.46
206	35.14-61.76
208	38.69-69.07
209	38.38-68.11
210	41.20-66.30

ตาราง ง-3 แสดง sensor ในเครื่องอบ Solar tunnel dryer ของการทดลองตอนที่ 4

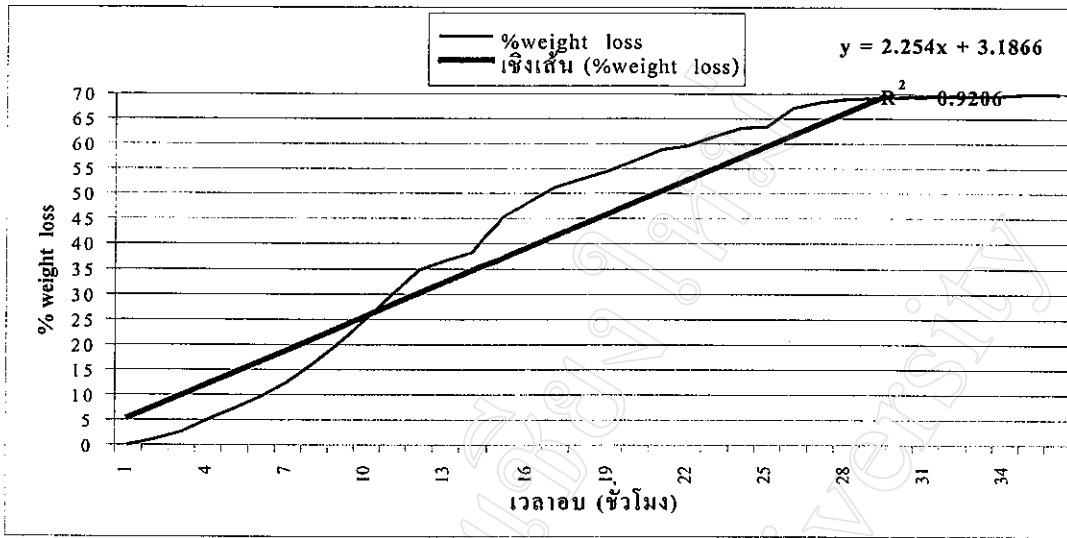
การทดลองตอนที่ 5

ตำแหน่งการวัดของ Solar tunnel dryer	ช่วงอุณหภูมิอบแห้งของกล้วยตาก (°C)
101	40.07-62.40
110	21.81-39.92
111*	28.22-59.54%
114	39.28-69.60
115	24.52-35.37
118	40.10-64.97
119	40.12-68.13
120**	371-736Watt/m ²
204	23.62-32.97
205	32.69-56.42
206	33.81-56.16
208	36.86-64.34
209	36.59-61.70
210	39.14-58.99

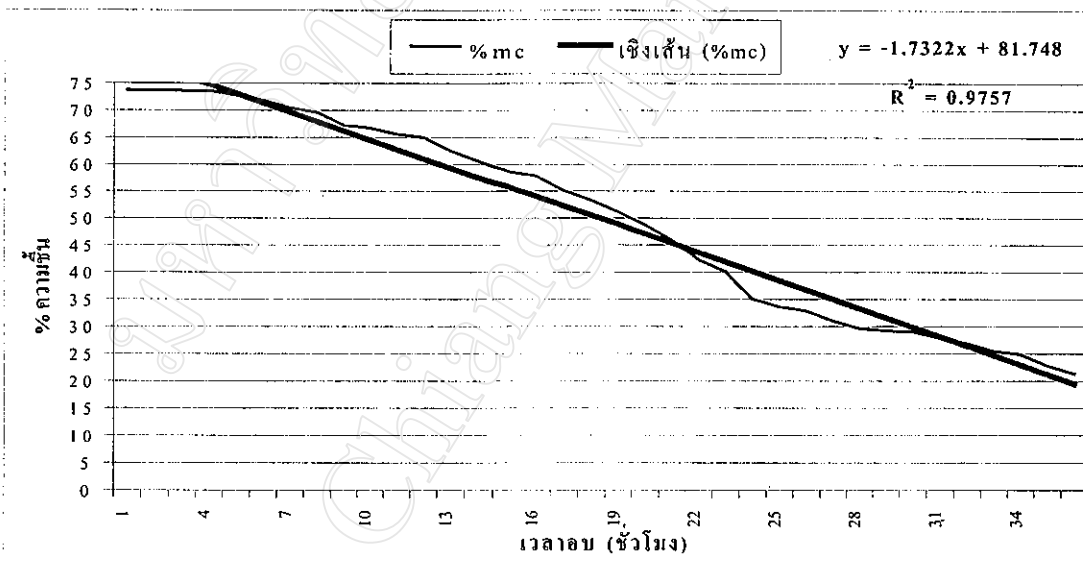
ตาราง ง-4 แสดง sensor ในเครื่องอบ Solar tunnel dryer ของการทดลองตอนที่ 5

ภาคผนวก จ
กราฟการอบแห้ง

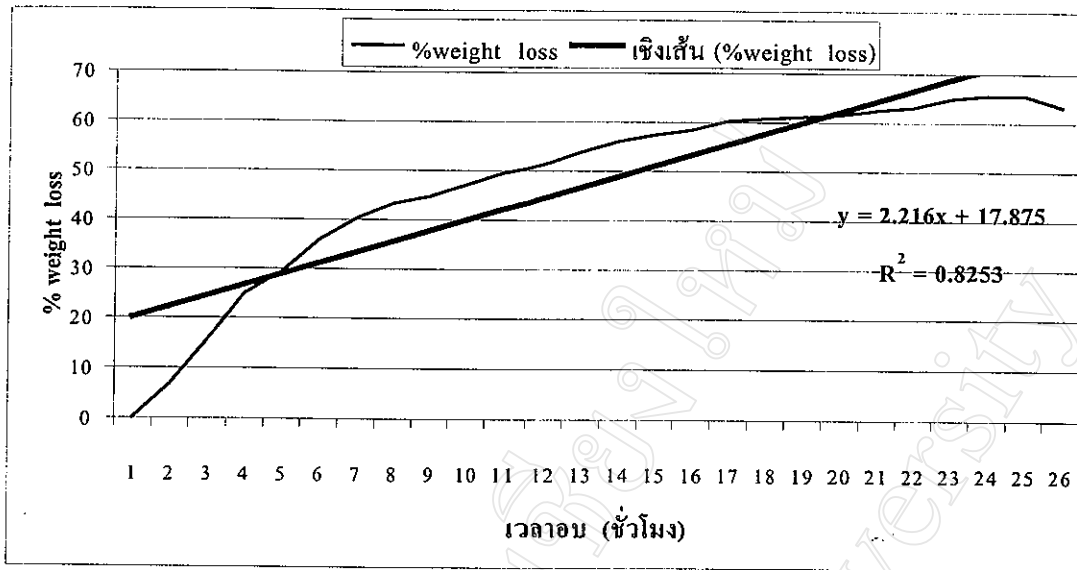
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

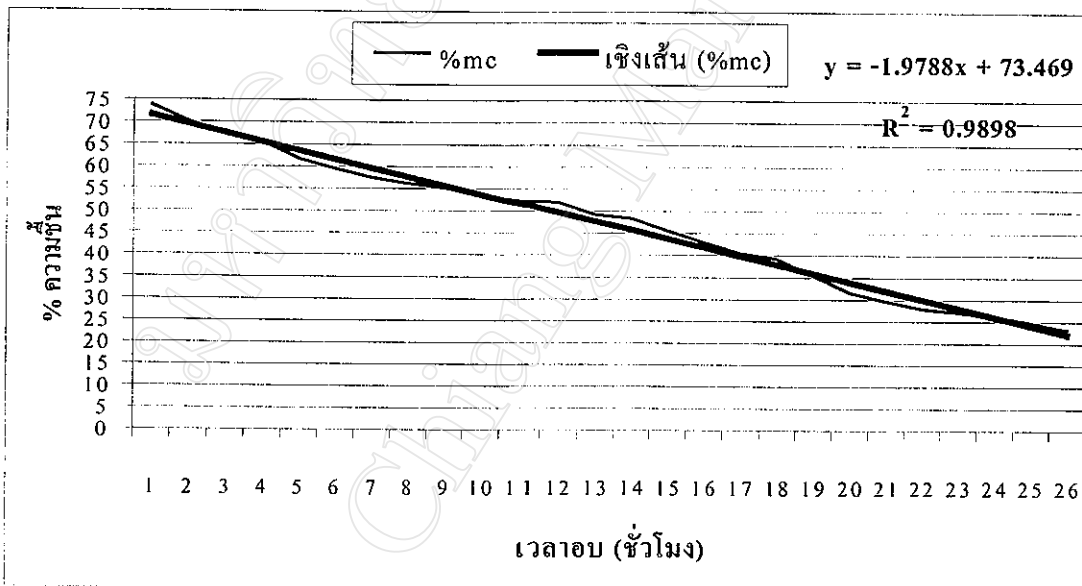
รูป จ-1 ความสัมพันธ์ระหว่าง % weight loss และ เวลาการอบใน Solar tunnel dryer

รูป จ-2 ความสัมพันธ์ระหว่าง % ความชื้นและเวลาการอบใน Solar tunnel dryer

รูป จ-3 ความสัมพันธ์ระหว่าง % weight loss และเวลาการอบใน Tray dryer

รูป จ-4 ความสัมพันธ์ระหว่าง %ความชื้นและเวลาการอบใน Tray dryer

ภาคผนวก จ

วิธีวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

วิธีวิเคราะห์

1.1 การวิเคราะห์ทางกายภาพ

1.1.1 การหาค่าสีระบบ CIELAB (L, a*, b*)(Minolta, 1994)

โดยใช้ค่าสี L เป็นค่าของความสว่าง (lightness) a* เป็นค่าสีแดง (redness) และ b* เป็นค่าสีเหลือง (yellowness) นำตัวอย่างกล้วยวัดค่าสีด้วยเครื่องวัดสี อ่านค่าเป็นระบบสี CIE ซึ่งทำการ standardized ทุกครั้ง ทำการวัด 2 ซ้ำ แต่ละซ้ำวัด 5 ครั้ง แล้วคำนวณหาค่า Hue และ Chroma ดังนี้

$$\text{Hue} = \tan^{-1}(b^*/a^*)$$

$$\text{Chroma} = \text{SQRT}((a^*)^2 + (b^*)^2)$$

1.1.2 การหาค่าแรงเฉือน (shear force)

เซทอุปกรณ์ของเครื่อง Instron สำหรับการวัดแรงเฉือน โดยตั้งอัตราเร็ว 200 มิลลิเมตรต่อวินาที ทำการวัดตัวอย่างละ 5 ครั้ง

1.1.3 การหาค่า %yield

ชั่งน้ำหนักกล้วยสดหลังปอกเปลือกแล้ว บันทึกน้ำหนักแล้วนำกล้วยไปอบแห้ง ชั่งและบันทึกน้ำหนักที่ได้

$$\% \text{ yield} = \frac{\text{น้ำหนักหลังการอบแห้ง}}{\text{น้ำหนักก่อนการอบแห้ง}} \times 100$$

1.2 การวิเคราะห์ส่วนประกอบทางเคมี

1.2.1 ปริมาณความชื้นแห้ง (Pearson, 1976 และ AOAC, 1984)

การหาปริมาณความชื้นโดยใช้ตู้อบลมร้อน ทำโดยการชั่งตัวอย่างกล้วยประมาณ 5 กรัม ใส่ลงใน moisture can ที่ผ่านการอบแห้งและทราบน้ำหนักที่แน่นอน แล้วนำไปอบในตู้อบที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียส ประมาณ 6 ชั่วโมง นำออกจากตู้อบและปล่อยให้เย็นในโถแก้วดูดความชื้น ชั่งน้ำหนัก และนำไปอบซ้ำหลายๆครั้งจนได้น้ำหนักคงที่ คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ความชื้นได้ ดังนี้

$$\text{เปอร์เซ็นต์ความชื้น} = \frac{\text{น้ำหนักที่หายไป}}{\text{น้ำหนักตัวอย่างที่ใช้}} \times 100$$

1.2.2 วัดค่า a_w (สุรีย์, 2534)

วัดค่า a_w โดยใช้เครื่อง a_w meter (Novasina RS 232) ตัดตัวอย่างกล้วยอบเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ลงในกล่องตัวอย่าง โดยบรรจุประมาณ 2 ใน 3 ของความจุของกล่องตัวอย่าง แล้วนำไปวัดค่า a_w โดยวางกล่องลงใน chamber ของเครื่องวัด ตั้งทิ้งไว้จนสภาพภายใน chamber สมดุลที่อุณหภูมิกำหนดไว้ คือ 25 °C จึงอ่านค่า a_w ของตัวอย่าง

1.2.3 การหากรด (AOAC, 1995)

1. การเตรียมสารเคมี

ก. สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล โดยชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ 4 กรัมละลายด้วยน้ำกลั่นและปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตร ทำการหาความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ ด้วยการไตเตรทกับสารละลายโปแตสเซียมธาเลต 0.1 นอร์มัล โดยใช้ฟีนอล์ฟธาลินเป็น indicator

ข. ฟีนอล์ฟธาลิน indicator โดยชั่ง ฟีนอล์ฟธาลิน 0.1 กรัม ละลายในเอทานอลร้อยละ 95 ปรับปริมาตรให้เป็น 100 มิลลิลิตร

2. วิธีการ

- ก. ปั่นตัวอย่างกล้วยให้เป็นเนื้อเดียวกัน
- ข. ชั่งตัวอย่างที่ปั่นมา 20 กรัมเติมน้ำกลั่นและปรับปริมาตรให้เป็น 100 มิลลิลิตร
- ค. ปิเปตส่วนผสมมา 10 มิลลิลิตร นำมาไตเตรทกับสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัล โดยใช้ฟีนอล์ฟธาลินเป็น indicator ไตเตรทจนกระทั่งได้จุดยุติเป็นสีชมพูอ่อน

3. การคำนวณ

$$\text{ความเป็นกรดเทียบกับกรดซิตริก (ร้อยละ)} = \frac{a \times b \times c \times 100}{d}$$

- เมื่อ
- a = ปริมาณสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ใช้ในการไตเตรท (มิลลิลิตร)
  - b = ความเข้มข้นของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (นอร์มัล)
  - c = ค่าคงที่ 0.0007 คือน้ำหนักสมมูลของกรดซิตริก (1 มิลลิลิตรของสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 0.1 นอร์มัลเทียบเท่ากับกรดซิตริกต่อ 100 มิลลิลิตร)
  - d = ปริมาณของตัวอย่าง (กรัม)

1.2.4 การวัดหาปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (AOAC, 1990)

นำตัวอย่างกล้วยมาปั่นด้วยเครื่องปั่นนาน 1 นาที แล้วนำไปวัดปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ทั้งหมดด้วยเครื่อง hand refractrometer แต่ละตัวอย่างวัด 3 ครั้งและ standardized ด้วยน้ำกลั่นทุกครั้ง

1.2.5 การวัด pH (สุรีย์, 2534)

ชั่งตัวอย่างกล้วยที่บดละเอียดเป็นเนื้อเดียวกันประมาณ 10 กรัมใส่ในน้ำกลั่นประมาณ 50 มิลลิลิตร ใช้แท่งแก้วคน แล้ววัด pH โดยให้อิเล็กโทรดอยู่ในตัวอย่างเป็นเวลา 2 นาทีก่อนบันทึกผล

1.2.6 การวิเคราะห์น้ำตาลรีดิวซ์และน้ำตาลทั้งหมด (Reducing and total sugar)
(James, 1995)

การเตรียมสารเคมี

- สารละลายซิงค์อะซิเตท ชั่งมา 2 กรัมในน้ำและปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตร
- สารละลายโปแตสเซียมเพอร์โรไฮยาไนต์ ชั่งมา 6 กรัมในน้ำและปรับปริมาตรเป็น 100 มิลลิลิตร

-สารละลายไดโนโตรซาลิไซริก(DNS) โดยการชั่งผสมสารต่างๆต่อการเตรียมสารละลาย 1 ลิตร ดังนี้

โซเดียมไฮดรอกไซด์	10 กรัม
โปแตสเซียมโซเดียมทาร์เทรต	182 กรัม
กรดไดโนโตรซาลิไซริก	10 กรัม
ฟีนอล	2 กรัม
โซเดียมซัลไฟด์	0.5 กรัม

ปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตรด้วยน้ำกลั่น

- สารละลายกรดไฮโดรคลอริก ความเข้มข้น 6.34 นอร์มอล (ดวงกรดไฮโดรคลอริก จำนวน 528.33 มิลลิลิตร และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตรด้วยน้ำกลั่น)
- สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ ความเข้มข้น 5 นอร์มอล (ชั่งโซเดียมไฮดรอกไซด์ จำนวน 200 กรัม และปรับปริมาตรเป็น 1 ลิตรด้วยน้ำกลั่น)

การวิเคราะห์น้ำตาลรีดิวซ์

1. ชั่งตัวอย่าง 10 กรัม นำไปปั่นกับน้ำปริมาณ 100 มิลลิลิตร ด้วยเครื่องปั่นผสมนาน 3 นาที
2. ทำการกรองแล้วนำสารละลายจำนวน 5 มิลลิลิตร มาปรับปริมาตรให้ครบ 50 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่น

3. บีบสารละลายดังกล่าวมา 1 มิลลิลิตรเติมสารละลาย DNS จำนวน 4 มิลลิลิตร จากนั้นนำไปแช่ใน Water bath ที่อุณหภูมิ 90°C นาน 30 นาที นำมาเติมน้ำให้ครบ 10 มิลลิลิตร และทำให้เย็นอย่างรวดเร็ว

4. นำมาทำการวัดสี (Optical density) ที่ความยาวคลื่น 575 นาโนเมตรเปรียบเทียบกับ Blank ที่ใช้ (น้ำกลั่น 1 มิลลิลิตรกับสารละลาย DNS 4 มิลลิลิตร) นำค่าการดูดแสงที่ได้มาเปรียบเทียบกับสมการเส้นตรงมาตรฐานของกลูโคส

การวิเคราะห์น้ำตาลทั้งหมด

1. บีบสารละลายที่เตรียมได้จากการหาน้ำตาลรีดิวซ์มาจำนวน 10 มิลลิลิตรเติมสารละลายซิงค์อะซีเตตและโปแตสเซียมเฟอร์โรไซยาไนด์อย่างละ 5 มิลลิลิตรผสมให้เข้ากัน ตั้งทิ้งไว้ 15 นาทีและเขย่าเป็นครั้งคราว

2. ทำการปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตร จากนั้นนำมากรองโดยใช้กระดาษกรองเบอร์ 4 (Whatman No.4)

3. นำสารละลายที่กรองได้มาจำนวน 10 มิลลิลิตร เติมสารละลายกรดไฮโดรคลอริกความเข้มข้น 6.34 นอร์มอล จำนวน 5 มิลลิลิตร แล้วนำไปจุ่มใน Water bath ที่อุณหภูมิ 70°C นาน 10 นาที และทำให้เย็นอย่างรวดเร็ว

4. ปรับส่วนผสมทั้งหมดให้เป็นสภาพต่างด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ความเข้มข้น 5 นอร์มอล จำนวน 12 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรให้ครบ 100 มิลลิลิตรด้วยน้ำกลั่นผสมให้เข้ากันแล้วทำการวิเคราะห์หาปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์โดยการวัดค่าการดูดกลืนแสงตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

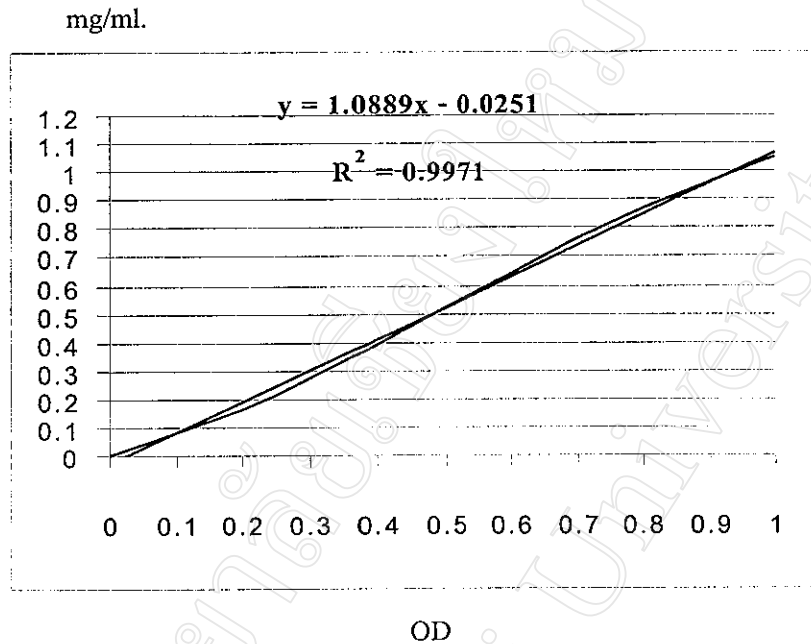
การเตรียมกราฟมาตรฐานของน้ำตาลรีดิวซ์

1. บีบสารละลายมาตรฐานกลูโคส 0.1-1.01 มิลลิลิตร (ความเข้มข้น 1 กรัมต่อ 1 ลิตร) ใส่ในหลอดทดลอง เติมน้ำกลั่นให้ครบ 1 มิลลิลิตรในแต่ละหลอด

2. ในแต่ละหลอดเติมสารละลาย DNS จำนวน 4 มิลลิลิตร จากนั้นนำไปแช่ใน Water bath ที่อุณหภูมิ 90 °C นาน 30 นาที นำมาเติมน้ำให้ครบ 10 มิลลิลิตรและทำให้เย็นลงอย่างรวดเร็ว

3. นำมาทำการวัดสี (optical density) ที่ความยาวคลื่น 575 นาโนเมตรเปรียบเทียบกับ Blank ที่ใช้น้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร กับสารละลาย DNS จำนวน 4 มิลลิลิตร

กราฟแสดงค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายกลูโคสที่ความยาวคลื่น 575 นาโนเมตร

สมการเชิงเส้นตรงคือ $Y = 1.0889(X) - 0.0251$

เมื่อ Y คือ ปริมาณน้ำตาลกลูโคส (มิลลิกรัม/มิลลิลิตร)

X คือ ค่าดูดกลืนแสงของสารละลายกลูโคสที่ 575 นาโนเมตร

การวิเคราะห์น้ำตาลซูโครส

นำค่าปริมาณน้ำตาลทั้งหมดที่ได้และปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ที่ได้แทนลงในสมการต่อไปนี้

$$S = (D2 - D1) \times 0.95$$

เมื่อ S คือ ปริมาณน้ำตาลซูโครส (มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร)

D1 คือ ปริมาณน้ำตาลรีดิวซ์ (มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร)

D2 คือ ปริมาณน้ำตาลทั้งหมด (มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร)

1.2.7 การวิเคราะห์หากิจกรรมเอนไซม์ Polyphenol oxidase (PPO)(Gomes,1997)

การเตรียมสารเคมี

- 0.1 M sodium phosphate buffer, pH 6.8, containing 0.1 M sodium fluoride
- 0.1 M sodium phosphate buffer, pH 6.8
- 20 mM DL-3,4-Dihydroxyphenylalanine (DL-DOPA) เตรียมก่อนใช้ทุกครั้ง

วิธีการเตรียมตัวอย่าง

1. ตัดตัวอย่างเป็นชิ้นเล็กๆ
2. ชั่งตัวอย่างที่เตรียมได้ 10 กรัม เติม 0.1 M sodium phosphate buffer, pH 6.8, ประกอบด้วย 0.1 M sodium fluoride 100 มิลลิลิตร แล้วบดให้ละเอียด
3. กรองแล้ว centrifuge ที่ 2,224xg นาน 10 นาที ที่อุณหภูมิ 5 °C

วิธีการวิเคราะห์

1. เติม 0.1 M sodium phosphate buffer, pH 6.8 1.8 มิลลิลิตรแล้วเติม 20 mM DL-3,4-Dihydroxyphenylalanine (DL-DOPA) 1 มิลลิลิตรแล้วเติมสารละลายตัวอย่าง 0.2 มิลลิลิตร ใน quartz cuvettes
2. นำไปวัดค่าการดูดกลืนแสงทันทีที่ 475 นาโนเมตร บันทึกค่าทุก 30 วินาที นาน 10 นาที เทียบกับ Blank ที่เติม 0.1 M sodium phosphate buffer, pH 6.8 1.8 มิลลิลิตร แล้วเติม 20 mM DL-3,4-Dihydroxyphenylalanine (DL-DOPA) 1 มิลลิลิตรแล้วเติม 0.1 M sodium phosphate buffer, pH 6.8 0.2 มิลลิลิตร ใน quartz cuvettes ทำซ้ำอย่างน้อย 3 ครั้ง

การหากิจกรรมเอนไซม์ Polyphenol oxidase

คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{Units/mg solid} = \frac{\Delta A_{475 \text{ nm}} / \Delta t}{(0.001)(\text{mg solid/ RM})}$$

เมื่อ $\Delta A_{475 \text{ nm}}$ = absorbance change

Δt = time change

$\Delta A_{475 \text{ nm}} / \Delta t$ = slope

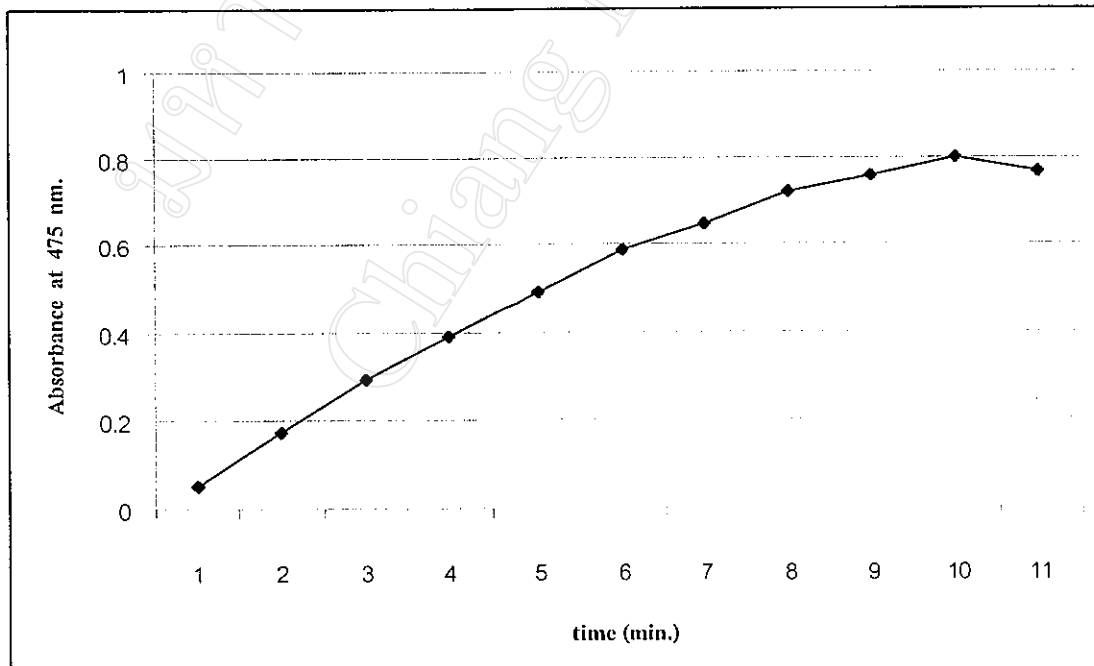
0.01 = การเปลี่ยนแปลงของ $A_{475 \text{ nm}}$ / นาทีต่อ unit ของเอนไซม์

Polyphenol oxidase ที่ pH 6.5 อุณหภูมิ 25°C ใน 3 มิลลิลิตรของ Reaction mix

RM = Reaction mix (ปริมาตรสุดท้ายเป็น 3 มิลลิลิตร)

คำนวณกิจกรรมเอนไซม์จาก slope ของกราฟระหว่าง absorbance กับเวลาโดยสังเกตจากส่วนที่เป็นเส้นตรง

กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง absorbance กับ เวลา

1.3 การวิเคราะห์ทางจุลชีววิทยา (AOAC, 1995 และวิธีการเตรียมของ Ranganna, 1991)

1.3.1 การหาปริมาณเชื้อจุลินทรีย์ทั้งหมด (total plate count)

total plate count agar ประกอบด้วย

ทริปโตน(tryptone)	5 กรัม
ยีสต์สกัด (yeast extract)	2 กรัม
กลูโคส (glucose)	1 กรัม
วุ้น (agar)	15 กรัม
น้ำกลั่น	1 ลิตร

ละลายส่วนผสมด้วยน้ำ แล้วต้มและนำไปฆ่าเชื้อภายใต้ความดันที่อุณหภูมิ 121 °C นาน 15 นาที อาหารที่ได้ควรมี pH 7.0 ± 0.1

ชั่งตัวอย่าง 11 กรัม ผสมลงในสารละลายเปปโตนที่ความเข้มข้นร้อยละ 0.1 ที่นิ่งฆ่าเชื้อแล้ว จำนวน 99 มิลลิลิตร เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่มีความเข้มข้น 1: 10 เจือจางส่วนผสมที่ได้ด้วยสารละลายเปปโตนจนได้ระดับเจือจาง (dilution) ที่เหมาะสม ดูดตัวอย่างแต่ละ dilution มา 1 มิลลิลิตร ใส่ในงานเพาะเชื้อ โดยทำ 3 ซ้ำ เทอาหารเลี้ยงเชื้อ plate count agar ลงในงานเพาะเชื้อประมาณ 15 มิลลิลิตร ทิ้งให้เย็นและนำไปบ่มเพาะเชื้อที่อุณหภูมิ 37°C นับเชื้อเมื่อทำการบ่มเพาะเชื้อ นาน 2 วัน รายงานผลเป็นจำนวนโคโลนีต่อกรัม

1.3.2 การหายีสต์และรา (Yeast and Mold)

potato dextrose agar ประกอบด้วย

มันฝรั่งสกัด (potato extract)	4 กรัม
เดกซ์โตรส (dextrose)	20 กรัม
วุ้น (agar)	15 กรัม
น้ำกลั่น	1 ลิตร

ละลายส่วนผสมด้วยน้ำแล้วต้มและนำไปฆ่าเชื้อภายใต้ความดันที่อุณหภูมิ 121 °C นาน 15 นาที อาหารที่ได้ควรมี pH 5.6 ± 0.2 และปรับ pH เป็น 3.5 เพื่อป้องกันการเจริญของแบคทีเรีย

โดยใช้สารละลายกรดทาร์ทริกเข้มข้นร้อยละ 10 ที่ฆ่าเชื้อจำนวน 1 มิลลิลิตรต่ออาหารเลี้ยงเชื้อ 100 มิลลิลิตร ทำการอุ่นผสมที่อุณหภูมิ 50°C

ชั่งตัวอย่าง 11 กรัม ผสมลงในสารละลายเปปโตนที่ความเข้มข้นร้อยละ 0.1 ที่นิ่งฆ่าเชื้อแล้ว จำนวน 99 มิลลิลิตร เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่มีความเข้มข้น 1:10 เจือจางส่วนผสมที่ได้ด้วยสารละลายเปปโตนจนได้ระดับเจือจาง(dilution) ที่เหมาะสม คูดตัวอย่างแต่ละ dilution มา 1 มิลลิลิตร ใส่ในงานเพาะเชื้อ โดยทำ 3 ซ้ำ เทอาหารเลี้ยงเชื้อ potato dextrose agar ลงในงานเพาะเชื้อประมาณ 15 มิลลิลิตร ทิ้งให้เย็นและกลับงานแล้วนำไปบ่มเพาะเชื้อที่อุณหภูมิ 32°C นับเชื้อเมื่อทำการบ่มเพาะเชื้อ นาน 3-4 วัน รายงานผลเป็นจำนวนโคโลนีต่อกรัม

1.3.3 การตรวจหาโคลิฟอร์มแบคทีเรีย

ละลายผงอาหาร Lauryl tryptone broth ลงในน้ำกลั่นตามที่กำหนด ปิเปิดอาหารลงในหลอดทดลองหลอดละ 9 มิลลิเมตร ใส่หลอดดักก๊าซลงไป นำไปฆ่าเชื้อภายใต้ความดันที่อุณหภูมิ 121°C นาน 15 นาที

ชั่งตัวอย่าง 11 กรัม ผสมลงในสารละลายเปปโตนที่ความเข้มข้นร้อยละ 0.1 ที่นิ่งฆ่าเชื้อแล้ว จำนวน 99 มิลลิลิตร เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่มีความเข้มข้น 1:10 เจือจางส่วนผสมที่ได้ด้วยสารละลายเปปโตนจนได้ระดับเจือจาง (dilution) ที่ 1:100 และ 1:1000 คูดตัวอย่างแต่ละ dilution มา 1 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดที่มีอาหารเลี้ยงเชื้อ Lauryl tryptone broth ความเจือจางละ 3 หลอดรวมเป็น 9 หลอด นำไปบ่มเพาะเชื้อที่อุณหภูมิ 37°C นับเชื้อเมื่อทำการบ่มเพาะเชื้อ นาน 48 ชั่วโมงแล้วตรวจนับจำนวนหลอดที่มีก๊าซเกิดขึ้นในหลอดดักก๊าซ แล้วเทียบตามตาราง 3.1 รายงานผลเป็น MPN/g

นำอาหารในหลอดทดลองที่มีก๊าซเกิดขึ้นหลอดละ 1 หลอด เพาะลงในหลอดทดลองที่มี Brilliant green lactose bile broth แล้วนำไปบ่มที่ 37°C นาน 48 ชั่วโมง ถ้ามีก๊าซเกิดขึ้นในหลอดดักก๊าซ แสดงว่าเป็นโคลิฟอร์มแบคทีเรีย

ตาราง ฉ-1 การประมาณปริมาณ โคลิฟอร์มแบคทีเรียที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สำหรับความ
เจือจาง 0.1, 0.01 และ 0.001 อย่างละ 3 หลอด

0.1 กรัม	จำนวนหลอดที่ให้ผลบวก		MPN/g
	0.01 กรัม	0.001 กรัม	
0	0	0	<3
0	1	0	3+
1	0	0	4
1	0	1	7+
1	1	0	7
1	2	0	11+
2	0	0	9
2	0	1	14+
2	1	0	15
2	1	1	20+
2	2	0	21
3	0	0	23
3	0	1	39
3	1	0	43
3	1	1	75
3	2	0	93
3	2	1	150
3	2	2	210+
3	3	0	240
3	3	1	460
3	3	2	1100
3	3	3	>1100

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

โปรแกรมสำเร็จรูป Statistix Analytical Software version 4.0 (1992)

โปรแกรมสำเร็จรูป Sigma Plot version 6.1(SPSS Inc., USA, 2000)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวพรประภา วงศ์ฝัน
วัน เดือน ปีเกิด	4 สิงหาคม 2514
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2538 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม</p> <p>พ.ศ. 2541 สำเร็จการศึกษา Mini MBA in Marketing บริษัทคู่แข่ง จำกัด(มหาชน)</p>
ประสบการณ์	<p>พ.ศ. 2538 นักวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริษัท ไทยนิปปอนฟู้ดส์ จำกัด</p> <p>พ.ศ. 2538-2539 หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ-วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บริษัท ไทยเบ็กกี้ฟู้ดส์ จำกัด</p> <p>พ.ศ. 2539-2541 ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายควบคุมและพัฒนาสินค้า บริษัท ปราณบุรีโฮเต็ล จำกัด</p> <p>พ.ศ. 2541-2542 หัวหน้าแผนกประกันคุณภาพ บริษัท พรีเมียมฟู้ดส์ จำกัด</p>